

Szerkesztőség és Kiadóiroda
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8
Telefonok
Eladói árval 8.50
Szerkesztőség 8.10. 8.52

Szerkesztés és Kiadás
egyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon nem

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 26.

262. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

Izgalommal várja Ausztria a parlament csütörtöki ülését

Az osztrák gazdasági körök felszólították a kormányt a helyzet tisztázására. Izgalom a parlament folyosóin — A Streeruwitz-kormány nem mond le a Heimwehr vasárnapi bécsi népgyűlései előtt

A tirolai tartományfőnök kijelentette, hogy szükség esetén felfegyverzi a Heimwehrt

Bécsből jelentik: A hetek óta tartó bizonytalanság után az osztrák politikai helyzet minden jel szerint végső kifejléséhez közeledik. Két döntő esemény lesz a legközelebbi napokban. Az egyik csütörtök délután, amikor

Streeruwitz-kormány a parlament elé terjesztli az alkotmánymódosító törvényjavaslatot,

a másik pedig vasárnap, amikor a Heimwehr Bécs falai között négy népgyűlést fog tartani. Ez a két esemény uralja a politikai életet és ez fogja a legközelebbi jövő politikai alakulását meghatározni.

A parlamentben szerdán délelőtt a folyosók élénkségén és az izgatott hangulatot lehetett látni, hogy

a parlament az új Ausztria életének talán legfontosabb huszonnégy órája előtt áll.

Képviselők és miniszterek jöttek-mentek és tanácskoztak és egész délelőtt nagyon izgatott volt a hangulat és rendkívül nagy volt a nyugtalanság. A legkülönbözőbb hírek keringtek a kormány sorsáról, a Heimwehr készülő akcióiról, a pártok állásfoglalásáról és idegesen tárgyalták egyes nagytekintélyű külföldi lapoknak az ausztriai eseményeket kísérő kommentárjait.

a vezető gazdasági tényezők nem léptek fel támadóan a kancellárnál és nem szabtak feltételeket a kormánynak. A keresztényszocialista pártban kialakult vélemény szerint

a legközelebbi napokban nem várható a kormány helyzetében változás, mert a kormány mindenestre be akarja várni a jövő vasárnapot, hogy a Heimwehr a tervezett négy gyűlés napján szilárd kormánnyal álljon szemben,

amely erős kézzel tudja gyakorolni a hatalmat. Arra a nem várt esetre, ha mégis úgy fordulnának a dolgok, hogy a Streeruwitz-kormány kénytelen lenne lemondani,

az összes polgári pártok egyöntetű bizalmából Schober rendőr-főnök fog vállalkozni az új kormány megalakítására.

Nagy izgalom kelt Bécsben az az innsbrucki hír, hogy dr. Stumpf tirolai tartományfőnök, a tirolai tartománygyűlésen kedden nagyjelentőségű nyilatkozatot tett, amelynek előreláthatólag fűzőszenenő politikai következményei lesznek. A tartománygyűlés szocialista frakciója interpellációt terjesztett be, amelyben azt a kérdést intézi a tartományfőnökhöz, van-e tudomása arról, hogy

a tirolai tartományi kormány hivatalos épületében fegyvereket tartanak készletben a tirolai Heimwehr felfegyverzésére.

Dr. Stumpf tartományfőnök általános meglepetésre azt válaszolta, hogy

a tartományi kormány tényleg rendelkezik nagyobb fegyverkészlettel,

amelyet a különböző alkalmakkor megejtett fegyver-

Schober bécsi rendőr-főnök, az új kancellárjelölt

foglalásokból gyűjtött össze. Kijelentette a tartományfőnök, hogy

miután a Heimwehr legális alakulat és különben is rendelkezésre bocsátotta szolgálatait a tartományi kormánynak, a tartományi kormány szükség esetén készséggel rendelkezésre bocsátja a Heimwehrnek az összegyűjtött fegyvereket.

A szocialisták heves tiltakozással fogadták a tartományi főnök nyilatkozatát, amelynek még messze-mező következményei lesznek.

Streeruwitz kancellár

Ez a nyugtalan hangulat még feszültebbé lett, amikor déltájban újabb híresztelések kezdtek keringeni. A kormány egyik szárnyát alkotó Landsbund azt a hírt terjesztette, hogy

az osztrák nagyiparosok szövetsége, az »Industriefellensverband« Urban Lajos elnök vezetésével megjelent Streeruwitz kancellárnál és felszólította, tegyen döntő lépést a helyzet tisztázására, mert a gazdasági élet nem tudja elviselni a hónapok óta tartó bizonytalanságot

és a feszültségnek rendkívül nagy kárát látja. A nagyiparosok azt az óhaját fejezték ki a kancellár előtt, hogy

a kormány foglaljon végre határozott állást és mutasson nagyobb erőt az ügyek intézésében.

Érthető, hogy az egymást gyorsan követő hírek nagy izgalom keltettek, a keresztényszocialista párt vezetői azonban kijelentették, hogy a helyzet távolról sem élesedett ki annyira, mint ahogy híresztelik és

egyelőre nem kell attól tartani, hogy kormányválság fog kitörni.

Keresztényszocialista párti vezetők információi szerint

Befejeződött a Népszövetség őszi ülészaka

A közgyűlés vita nélkül fogadta el a népszövetségi titkárság és a nemzetközi törvényeszek szervezéséről szóló javaslatot

Goniből jelentik: Miután az albizottságok elvégezték munkájukat,

a Népszövetség közgyűlése szerdán tartotta meg az őszi ülészaka záróülését.

Cerrero elnök hosszabb beszédben zárta le a Népszövetség tizedik közgyűlését.

A záróülés vita nélkül fogadta el a népszö-

vetségi titkárság, a nemzetközi munkaügyi hivatal és állandó nemzetközi törvényeszek szervezéséről szóló javaslatot,

valamint az ezeket a kérdéseket tanulmányozó bizottság felállítására vonatkozó javaslatot. Ez a bizottság tíz-három tagból fog állni és azonnal megkezd munkáját.

Október 27-ikén lesznek Csehszlovákiában az új választások

A koalíciós pártok a parlament mindkét házában feloszlátása és a választások kiírása mellett döntöttek

Prágából jelentik: A politikai pártok és a kormánytámogató koalíciós pártok választmánya kedd délután a belpolitikai válság megoldása érdekében úgy döntött, hogy a parlament mindkét házát, a képviselőházat és a szenátust holnap délután fel kell oszlattatni és ki kell írni az új választásokat.

Az erről szóló hivatalos közlés csütörtökön jelenik meg. Az új választásokat október 27-ikén tartják meg.

A kormány a parlament feloszlátásáról szóló hivatalos közlés közzététele után lemond, de lehetséges, hogy ez csak a Szent Vencel milleniumi ünnepségek befejezése után fog megtörténni, mert ezen az ünnepség program szerint az egész kormánynak, Massaryk köztársasági elnökkel az élén, részt kell venni. A választásokig a mostani kormányt fogják megbízni az ügyek vitelével. A válság közvetlen oka tudvalevőleg

Vishovszky agrárpárti képviselőnek hadügyminiszterré történt kinevezése volt, amit a néppárt sérelmezett.

Valószínű, hogy

a választások nem fognak lényegesen változtatni a pártok birtokállományán, előrelátható azonban, hogy a választások után polgári-szocialista kormány fog alakulni a mostani polgári kormány helyett.

A német pártok előreláthatólag képviselőket kapnak az új kormányban.

A kormánykoalíció nyolcas bizottsága Bradac elnöke alatt szerdán ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy

szeptember 26-ikára, csütörtökre összehívják a parlament őszi ülészaka és ezen felolvasás a feloszlátó elnöki kézirat

és egyúttal intézkednek az új országos választások kiírásáról.

A bácskai főispán köszönete Szubotica lakosságának

Jovanovics főispán levele Osztojics Szelimir polgármesterhez

Jovanovics K. Milorád bácskai tartományi főispán, Osztojics Szelimir szuboticei polgármesterhez levelet intézett, amelyben megköszöni a lakosságnak, hogy legutóbbi hivatalos látogatása alkalmával olyan nagy számban keresték fel. Jovanovics főispán levele a következő:

— Igen tisztelt polgármester ur. Különösen kellemes kötelességemnek tartom, hogy Ön után ezuttal is kifejezzem köszönetemet Szubotica szabad királyi város lakosságának, akik engem szeptember tizenötödikén első hivatalos látogatásom alkalmával az Önök szép városában, úgy az egyes humánus, kulturális, köz-művelődési, ipari, hazafias és munkás egyesületek, valamint más egyesületek nevében üdvözöltek, kifejezve előttem egyben Öröklése Alekszandar királyhoz való

hűségüket. Szubotica város büszke lehet sok hasznos egyesületére, amelyekben a tisztességes polgárok hazafiasan működnek a meghatározott feladatok elérésére. Azok a beszélgetések, amelyeket az állami és városi tisztviselőkkel volt alkalom folytatni, azt a benyomást kellették bennem, hogy tisztviselőkarunk Szuboticián helyesen fogja fel a fca háruló kötelességet és remélem, hogy a jövőben is pontosan és szorgalmasan fogja teljesíteni kötelességét, állandóan szem előtt tartva a király, a haza és a nép javát. Kérem polgármester ur, fogadja ezuttal is megkülönböztetett tiszteletem nyilvánítását.

Jovanovics K. Milorád,
a bácskai tartomány főispánja.

Az egyedül, vagy egy segéddel dolgozó kisiparosok nem tartoznak forgalmi adót fizetni

A pénzügyminiszterium helyt adott a szuboticei ipartestület kérésének

A pénzügyminiszterium részéről a szuboticei iparosokat rendkívül érdeklő ügyben történt intézkedés. A szuboticei ipartestület még régebben beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz és beadványában sürgős intézkedést kért aziránt, hogy a forgalmi adó behajtásánál a törvény szerint járjanak el, mert az ipartestületnek tudomására jutott, hogy a forgalmi adóról szóló törvény rendelkezéseit annyiban tévesen értelmezték, hogy

olyan iparosoktól is behajtották a forgalmi adót, akiknek a törvény értelmében nem kellett volna fizetni.

A forgalmi adókról szóló törvény még 1921-ben jelent meg és lépett érvénybe. A törvényt olyképp hajtották végre, hogy mindazok, akik forgalmi adókötelesek voltak, tehát kereskedők és iparosok tartoztak üzleti forgalmukról kimutatást vezetni és ennek a kimutatásnak az alapján negyedévenként fizették a forgalmi adót a pénzügyvizsgátságáig. A forgalmiadó fizetését kivétel nélkül kötelezővé tették. Az ipartestületnek közben tudomására jutott, hogy sok iparos van, akinek nem kellene fizetnie a törvény értelmében a forgalmi adót. A törvény szerint ugyanis csak csak azok az iparosok kötelesek forgalmi adót

fizetni, akik üzemiükben legalább két segédcrővel dolgoznak, míg azok az iparosok, akik vagy maguk működnek az üzemben, vagy csak egy munkaesőt alkalmaznak, forgalmi adómentesek.

Az ipartestület ezért beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz és beadványában ismertetve a helyzetet, intézkedést kért, hogy azoknak az iparosoknak, akiknek nem kellett volna fizetni ezt az adót, visszamenőleg térítsék meg az ezen a címen befizetett összeget. Ugyancsak ebben a beadványban kérte a szuboticei ipartestület, hogy az 1927., 1928. és az 1929 évi háadókövetéseket vegyék revizió alá.

A pénzügyminisztérium most kedvezően intézte el az ipartestület kérését.

Vukovics Géza ipartestületi titkárral, aki Beogradban járt, hogy utánanézzon a beadvény sorsának, közölték a pénzügyminisztériumban, hogy a pénzügyminiszter a forgalmi adó behajtása tekintetében megfelelő utasítást küldött az illetékes pénzügyi hatóságokhoz, a háadó-követések revizióját azonban a pénzügyminiszter nem rendeli el, mert arra nincs semmi törvényes alap.

Kétévi fegyházra ítélték Uvalics szentai tanfelügyelőt

Közokirathamisításban és hivatalos hatalommal való visszaélésben mondták ki bűnsnek a bíróság

A vajdasági tanítótársadalmat rendkívül módon érdeklő bűnügyben hozott ítéletet szerdán a szuboticei törvényszékben dr. Boski Ivó tanácselnök büntető tanácsa. A per vádlottja Uvalics Vladimir negyvenéves szentai tanfelügyelő volt, aki ellen az ügyészség négy rendbeli vádat emelt. Az első vád szerint a büntető-törvénykönyv 471. szakaszába ütköző és 475-ik szakasza szerint minősülő hivatalos hatalommal való visszaélés vétségét követte el azáltal, hogy 1926. év szeptember 2-ikán Markov Milka állami tanítónőt arra kényszerítette, hogy írjon alá egy iskolai bizonyítványt egy olyan vizsgáról, amelynél nem volt jelen. A második vád az volt ellene, hogy 1926. év szeptember elsején az osztálykönyvbe beírta, hogy Branovacska Éva, a Carica Milica elemi iskola negyedik osztályú növendéke letette a vizsgát, holott a leány ezt nem tette meg az előirt biztonság előtt, hanem csak ő egyedül vizsgáztatta és kiadta a bizonyítványt róla. Ezért közokirathamisítás bűntettével vádolta az ügyészség. Ugyancsak közokirathamisítás vádolta azért, mert az osztálykönyvből, ahol egy klauzula volt bevezetve, amely szerint Branovacska Éva a vizsgát letette és a klauzula alá Bukur Katica állami tanítónő neve volt írva, a nevet kivágta. A negyedik vád szerint Branovacska Éva apjától kétszáz dinárt fogadott el, amiért az ügyészség a korrupciós törvény 389-ik szakaszába ütköző vétséggel vádolta.

A tárgyaláson a közvádat dr. Matics Alekszandar államiügyész képviselte, a vádlottat dr. Dimitrij vic Drágó ügyvéd védte.

Uvalics Vladimir kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnsnek egyetlen vádpontban sem. Branovacska Éva Szentán a Kraljica Milica elemi iskola negyedik osztályába járt és számtanból megbukott. Apja, Branovacska Iván elment hozzá 1926 szeptember elsején azzal, hogy a leánya javítóvizsgát akar tenni, miután a gimnáziumba akarják beiratni. Ő ezt tudomásul vette és a leányt Markov Milka tanítónő

jelenlétében, aki az iskolai évben a negyedik osztályban tanított, vizsgáztatta és miután megfelelt, erről szabályszerű bizonyítványt adott ki. Semmi tudomása sincs arról, hogy mi történt az osztálykönyvvel, nem tudja hogyan történhetett az, hogy a könyvből bárki is kivágthatott volna egy nevet. Ő ebben az ügyben a szabályok szerint járt el és amit tett, ahhoz joga volt, miután a kérdéses időben a Carica Milica iskola igazgatói állását töltötte be.

A vádlott kihallgatása után a bíróság áttért a bizonyítási eljárásra és ennek során elsőnek Markov Milica állami tanítónőt hallgatták ki. A tanítónő kijelentette vallomásaiban, hogy nem volt jelen Branovacska Éva állítólagos vizsgáján, nem is tud arról semmit, bár ő volt a negyedik osztályban a tanítónő. 1926 szeptember 2-ikán Uvalics felszólította, hogy mint osztálytanítónő írja alá Branovacska Éva vizsgájáról kiállított bizonyítványt. Ő ezt vonatkozott megtenni azzal az indoklással, hogy törvénybe ütköző bűncselekményt követne el, miután nem volt a vizsgán jelen. Az igazgató erre rátagadt, hogy ő a felettese, ő parancsol és köteles neki engedelmesskedni. A tanítónő tovább ellenkezett, sirt, de az igazgató olyan erőnyesen lépett fel vele szemben, hogy végre is kénytelen volt engedni és odaírta nevét a bizonyítványra.

Bogdanov Ljubic, Lövinger Ljubic, Tomics Katica, Jankovics Deszánka, Kornisev Szofia, Bukur Katica állami tanítónők kihallgatás következett ezután. Elmondották, hogy mit hallottak és mit tudnak az ügyről.

Branovacska Éva is tanuként jelent meg a bíróság előtt és vallomásaiban elmondotta, hogy a vizsgáján Markov Milka jelen volt, erre egész határozottan emlékszik, bár kérdéseket nem intézett hozzá. A táblánál állt, az igazgató vizsgáztatta a tanítónő jelenlétében. Dimitrijevic Anjelka állami tanítónő tanuvalomásaiban elmondotta, hogy neki is tudomása volt arról, hogy Markov Milica jelen volt a kis Branovacska-lány viz-

sgáján és ezt magától Markov Milicától tudja. A szembeállításnál, amit a bíróság Markov Milica és Branovacska Éva között elrendelt, Markov Milica a leghatározottabban megmaradt amellett, hogy ő nem volt jelen a vizsgán és fenntartotta azt a vallomását, hogy az igazgató utólag, egy nappal később, kényszerítette, hogy a bizonyítványt írja alá. Erre nézve hivatkozott Bogdanovics Ljubicára és Lövinger Ljubicára, akik ezt az állítását megerősítették.

A bíróság ezután még kihallgatta Tomics Jován tanfelügyelőt, Vukovics Vojiszláv gimnáziumi tanárt, Prekajszi Petár elemi iskolai igazgatót és Bogdanovics Stevánt, akik részben a vádlott mellett, részben ellene vallottak. A bizonyítási eljárás ezzel befejeződött és megkezdődtek a perbeszédék. Matics Alekszandar államiügyész teljes egészében fenntartotta a vádat, amelyet a tanuvalomások egész sora igazolt. Kérte a bíróságot, hogy a vádlottat mondják ki bűnsnek valamennyi vádban és szigoruan büntessék meg.

Dr. Dimitrijevic Drágó védő hosszas beszédben fejtegette, hogy a vádlott nem követte és nem követ-hette el azokat a bűncselekményeket, amelyekkel vádolják. Utalt azokra a tanuvalomásokra, amelyek bizonyították, hogy a vádlott egészen szabályszerűen járt el. Felmentést kért.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, amely Uvalicsot az első, második és negyedik vádpontban és pedig a hivatalos hatalommal való visszaélés vétségében, a közokirathamisítás bűntettében és a korrupciós törvény 389. szakaszába ütköző vétségben bűnsnek mondták ki és a 92. enyhítő szakasz alkalmazásával kétévi fegyházra és bűvi hivatalvesztésre ítélték. A harmadik vádpont alól, amely szerint az osztálykönyvből kivágta volna azt a részt, ahol Bukur Katica neve szerepelt, felmentette, miután ez a vádpont nem nyert be- igazolást.

Az ítélet indokolásában a bíróság a tanuvalomások alapján bizonyítottak vette, hogy nem volt szabályszerű vizsgálta és a vádlott mégis bizonyítványt állított ki róla. Ugyancsak bizonyítottak vette a bíróság az első és a negyedik vádpontot, miután azokat a tanuvalomások teljes mértékben bizonyították.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, az elítélt, valamint dr. Dimitrijevic védő felebbezést jelentettek be a bűnsörség kimondása miatt.

Bonyodalmak a meggyilkolt Molnár Sándorné hagyatéka körül

Új örökösök jelentkeztek, akik a hagyatéksár alá vételét kérték

Becskekről jelentik: A sztariłici határban meggyilkolt özvegy Molnár Sándorné, született Presehl Irma hagyatéka ügyében érdekes komplikációk merültek fel. Eredetileg csak Molnárné nővérének gyermekeit, Kardos Géza debreceni szinglázgatót és három nővérét tartották örökösöknek, akiknek a jásotomici járásbírósa oda is ítélt az egész hagyatékot, amely a bókai határban közel ötszáz hold földből és hét beogradi házból, valamint ingóságokból és künnlévségekből áll.

A jásotomici hagyatéki tárgyalás után azonban váratlanul újabb örökösök jelentkeztek és pedig a meggyilkolt milliomosnő néhai férjének, Molnár Sándornak oldalági rokonai. A nagyszámu örökösök nevében Molnár Dezso Lajos kiskunfélegyházi városi tisztviselő és Molnár Tibor budapesti magánhivatalnok megbízták dr. Mijajev Luka becskekeri ügyvédet képviselőjükkel, aki még a törvényes határidőn belül felebbezést nyújtott be a jásotomici járásbírósa hagyatékátadó végzése ellen és kérte, hogy Molnár Sándor rokonainak örökösödési igényét is vegyék figyelembe.

Dr. Mijajev Luka egyidejűleg kérte a hagyatéki vagyon zár alá vételét. A kérdés indokolásul arra hivatkozik, hogy a Kardos-család máris úgy kezeli a hagyatékot, mintha jogérvényesen őket illetné. Így például megkezdtek a követelések behajtását, tárgyalásokat folytatnak a bírtok eladására és kísérletet tettek a bírtok átvételére. Miután az örökösök valamennyien külföldiek, dr. Mijajev indokoltan mondja a zár alá vétel elrendelését az egész hagyatéki vagyonra, hogy ezzel biztosítva legyen a Molnár-család örökösödési igényének kielégítése, ha azt a bíróság megállapítja.

ABÁCSMEGYEI NAPLÓ - RA
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a könyvedvezményekben

Megmondom Onnek is,

hogy a rádiózás nemes örömeit csak többszörösen kipróbált és elismerten jó gyártmányú készülékekkel tudja magának megszerezni. Epen ezért Ön is csak elsőrendű szaküzletben vegyen rádiókészüléket és rádióalkatrészeket, mert

1. csak a tapasztalattal rendelkező rádiószaküzlet tudja, hogy az itteni viszonyoknak milyen készülékek felelnek meg legjobban és az ilyen szaküzlet nem is tart más készüléket raktáron,
2. a rádiószaküzlet begyakorlott szakszemélyzettel rendelkezik és így a készülékek szerelését, karbantartását és a rádiótechnika haladása folytán esetlegesen szükségesnek mutatózó modernizáló átépítést felelősség mellett végzi,
3. a rádiószaküzlet mindig a legbiztosabb alapon dolgozik, hiszen nincs szüksége arra, hogy meg nem felelő készüléket adjon el, mert ezzel csak régi, jó hírű és megbízható ágát ásná alá,
4. ilyen rádiószaküzlet a Vajdaság és az ország legrégebbi és legnagyobb rádiócége a KONRATH D. D. Szubotica, amelynek az ország minden nagyobb városában van saját fióküzlete és ahova Ön is a legnagyobb bizalommal fordulhat.

stíusét nem tartotta szükségesnek.
Az Echo de Paris megjegyzi, hogy Lippe a

Klönne német nacionalista képviselő,
aki titkos tárgyalásokat folytatott Párisban

Reichswehr tábornoka, aki Párisban jártakor Painlevé hadügyminiszterrel is tárgyalt.

Uj törvény fegyverek és robbanóanyagok behozataláról és gyártásáról

A hadügyminiszter magánvállalkozásokra is átruházhatja a fegyver és robbanóanyag import és gyártás jogát

Beogradból jelentik az Avala: Öfelsége Alekszandar király a hadügyminiszter javaslatára, a belügyminiszterrel és a helyettes kereskedelemügyi miniszterrel egyetértésben, a miniszterelnök hozzájárulása után új törvényt írt alá, amely lőpor, robbanóanyagok, továbbá munició és fegyverek behozataláról, gyártásáról és eladásáról intézkedik.

A törvény, amely tizenhat szakaszból áll, első szakaszában kimondja, hogy lőport és egyéb robbanóanyagot, továbbá fegyvereket és fegyveralkatrészeket gyártani és importálni csak az államnak van joga. A második szakasz szerint a lőport, a katonai fegyvereket és a katonai célokra szolgáló municiót az állam maga fogja gyártani. A harmadik szakasz szerint lőpor és fegyvergyártási és behozatali jogot a hadügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértésben tizenötévi időtartamra belföldi magánvállalkozásokra is átruházhatja.

Ilyen üzemek létesítése az általános szabályok alá esik, de a hadügyminiszter külön felügyeletet gyakorol felettük. Ilyen vállalkozásoknál elsősorban belföldi munkaerőket kell alkalmazni.

A negyedik szakasz kimondja, hogy lőport közvetlenül a katonai raktárakban, vagy közvetve magánraktárakban lehet árusítani. Utóbbiak csak abban az esetben árusíthatnak lőport és robbanóanyagokat, ha erre a hadügyminiszterrel felhatalmazást kapnak.

Az ötödik szakasz szerint nem katonai célokra szolgáló lőpor, robbanóanyag, fegyver, stb. behozatalára a hadügyminiszter előzetes hozzájárulásával a főispánok adnak engedélyt.

A törvény ezután következő szakaszai a fegyvercsempészség megakadályozásáról és a különböző illetékekről tartalmaznak intézkedéseket.

Szubotica városelhalasztja a fogyasztási szabályrendelet-tervezet tárgyalását

A Lloyd küldöttsége a polgármesternél

A szubotica Lloydban kedden este a kereskedők és gyáriparosok értekezletet tartottak, amelyen a város új fogyasztási adó-szabályrendelet-tervezetéről folytattak eszmecsereket. Az értekezlet határozatából szerdán délelőtt háromtagú küldöttség jelent meg dr. Manojlovics Vladisláv királyi közjegyző, a Lloyd elnökének vezetése mellett Osztojics Szelimir polgármesternél. A küldöttség, amelynek tagjai voltak Penzics Gyuro, Herczog László és dr. Pavlovics Milos, arra kérte a polgármestert, hogy a szabályrendelet-tervezetet ne tárgyalják még a város legközelebbi közgyűlésén, mert a kereskedők és gyáriparosok még nem foglalkozhattak vele tüzetesen. A küldöttség tagjai kifejtették a polgármester előtt, hogy a szabályrendelet-tervezet nemcsak a kereskedőket és gyáriparosokat, hanem a város egész fogyasztó közönségét is súlyosan érinti és időt kértek a szabályrendelet-tervezet alapos tanulmányozására.

A polgármester igen szívélyesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a kérés részben már automatické válik, mert a szombatra kitűzött közgyűlést Jovanovics Milorad bácskai tartományi főispán távolléte miatt a jövő hó elejére halasztották. Egyben megjegyezte, hogy a kereskedők és gyáriparosok kívánságához képest a fogyasztási adó-szabályrendelet-tervezetet nem a legközelebbi, hanem a novemberi közgyűlés napirendjére fogja kitűzni.

Kifosztották az Ivanecnál lezuhant léghajót

Zagrebból jelentik: Az Ivanecnál talált francia léggömb utasainak sorsáról még mindig nincsenek megbízható hírek. Párisi távirati jelentés szerint szombaton a Páris melletti St. Claude-i repülőtérrel négy léggömb indult versenyezni a Hosne Teville díjért. Eddig a repülőtér csak három versenyzőről kapott jelentést, hogy szerencsésen földre értek, míg a negyedik versenyző léggömbjéről semmi hír. A negyedik léggömb neve Botondor volt, hatszáz köbméter nagyságú és Lagge pilóta ült rajta. Párisban azt hiszik, hogy az Ivanecnál a Botondor roncsait találták meg.

A katonai hatóságok intézkedésére kedden és szerdán a csakovci és varazdini lovasezredek átkutatták az egész vidéket, hogy megtalálják a léggömb szerencsétlenül járt utasát, de eddig minden eredmény nélkül.

A vizsgálatot vezető hatóságok megállapították, hogy a léggömböt vasárnap délután Szlovénia felett látták. A léggömb elég alacsonyan repült és látták benne egy embert, aki különféle kézmozdulatokkal és zászlókkal jelt adott le, de a paraszok nem tudták, hogy a jelzés a biztos halálba repülő ember, kétségbeesett segítségkérése volt. Látták, hogy a léggömböt a szél kelet felé vitte.

Megállapították a hatóságok, hogy a léggömböt a paraszok, akik azt Ivanec határában megtalálták, teljesen kifosztották. A kosár egy megállapított helyen ott volt a katonai okmányok, amelyekből megállapítható lett volna a léggömb és a pilóta neve, de ezek az okmányok, valamint más aeronautikai felszerelések eltűntek.

A zagrebi francia konzulátus huszezer frankos díjat tűzött ki annak, aki a pilótát élve, vagy halva megtalálja.

Átalakul a román kormány

Maniu miniszterelnök veszi át a belügyminiszterium vezetését

Bukarestből jelentik: Romániában fontos politikai változások készülnek. A parlament október 25-ikén tartja első ülését a nyári szünet után, de még aznap el fogja magát napolni november 1-ig, hogy időközben megtörténhessen a kormány átalakítása.

Politikai körökben beszélnek, hogy Maniu miniszterelnök maga akarja átvenni a belügyminiszterium vezetését, hogy ellenőrizhesse a közigazgatási reform végrehajtását, Vajda-Vojvoda belügyminiszter külügyminiszter lesz Mironescu helyett, aki a kamara elnöki székébe kerül.

A legnagyobb nehézséget Junian igazságügyminiszter személye okozza, mert a nemzeti párt, a kormány párti többség nagyrésze, főleg az erdélyi képviselők azt kívánják, hogy Junian hagyja el az

igazságügyminiszteri széket, de Junian vonakodik ezt a követelést teljesíteni. Junian a kormánypárt alelnöke és mint ilyennek nagy a befolyása a pártban. Ha sikerülne fog az igazságügyminiszter állásának elhagyására bírni, akkor Mirlo belügyminiszteriumi államtitkár lenne az új kormányban az igazságügyminiszter.

Most fog végbemenni az új törvény értelmében, amely egyes minisztériumokat megszüntet, a népjóléti, vallásügyi és közmunkaminisztériumok eltörlése, amelyeknek ügykörét más minisztériumok fogják átvenni. Megszűnik a besszarabiai, bukovinai és erdélyi miniszterség is, ezeket a minisztereket az illető területek igazgatóivá fogják kinevezni az új közigazgatási törvény szerint.

A nagybeteg Poincaré nyílt levele a német nacionalista tárgyalásokról

A volt francia miniszterelnök két ízben tárgyalt a német nacionalisták kiküldöttjével

Párisból jelentik: A német sajtóban megjelent hírekkel kapcsolatban, hogy Rechberg Klönne és más német jobboldali pártvezérek Berlinben és Párisban egy francia képviselővel és francia tábornokokkal tárgyaltak, hogy

német-francia katonai szövetség létesüljön,

Poincaré nyílt levelet intézett az Echo de Paris szerkesztőségéhez.

Azt írja a nagybeteg volt miniszterelnök, hogy Rechberg képviselőt kéltzben fogadta.

1923-ban és 1928-ban Rechberg a francia-német közlelésről olyan általánosságokat mondott, aminőket a francia lapok gyakran közölnek. Poincaré azt válaszolta, hogy ezeket a kérdéseket a kormányoknak kell megbeszélőik és nem magánembereknek.

— Ez minden — teszi hozzá Poincaré — és felesleges említeni, hogy sohasem kértem fel Renaud

képviselőt, hogy közvetítőképpen szerepeljen. Ez közönséges hazugság.

Zárjelben megjegyzi Poincaré, hogy Rechberggel folytatott beszélgetéséről értesítette Hirsch párisi német nagykövetet, aki azonban nem vette komolyan a dolgot.

Renaud francia képviselő, aki október 4-én száll hajóra Newyorkban, táviratot küldött, amelyet a Havas-ügynökség közöl. Eszerint Renaud berlini tanulmányutja alkalmával ez év áprilisában Stresemannal és politikai pártvezérekkel, köztük Breitschelddal és Rechberggel tárgyalt.

Rechberg azt ajánlotta neki, hogy Lippe közvetítésével lépjen kapcsolatba a jobboldal vezetőivel. Elfogadta ezt az ajánlatot, de olyan csekély jelentőséget tulajdonított neki, hogy

sem a sajtónak, sem képviselőtársainak érte-

Mussolini volt sajtófőnöke az államvédelmi bíróság előtt

A Mateotti-gyilkosságban résztvevő Cesare Rossit a kormányelnök megrágalmazásával, államellenes köfföldi propagandával és szökéssel vádolják

Rómából jelentik: Nagy érdeklődéssel várja a közvélemény a rendkívüli államvédelmi bíróság pénteki tárgyalását, mert pénteken áll a rendkívüli államvédelmi bíróság elé Mussolini volt sajtófőnöke, Cesare Rossi, aki a Mateotti-ügy leleplezése után tudvalevőleg külföldre szökött, ahonnan faszta agent provocateurök csalták vissza Olaszországba. Rossinak a svájci olasz határon történt letartóztatása annakidején nagy feltűnést keltett és diplomáciai jegy-

zőkváltásra is vezetett Olaszország és Svájc között.

Az államügyészesség a kormányelnök megrágalmazásával, államellenes külföldi propagandával és szökéssel vádolja Mussolinit volt sajtófőnökét.

Rossi a Mateotti-gyilkosság leleplezése után Franciaországba szökött, ahol könyveket és röpiratokat adott ki, amelyekben azzal vádolta Mussolinit, hogy tudomása volt a gyilkosságról.

A lázadó kínai csapatok győzelmesen nyomulnak előre Kanton felé

Kínában nyugtalanságot kelt Csang-Kai-Seknek az a kijelentése, hogy hosszabb időt vesz igénybe a lázadás leverése

Sanghaidól jelentik: Kínai politikai körökben nagy izgalmat keltett a nankingi kormány elnökének, Csang-Kai-Sek tábornoknak az a kijelentése, amely szerint a nacionalista kormány egy hónapon belül veri le a honani lázadást. Ebből a nyilatkozatból arra következtetnek, hogy

San-Fat-Kvai tábornok lázadása sokkal komolyabb méretű, mint először hitték, mert kisebb lázadás leverésére nincs szükség egy hónapra, hanem arra néhány nap is elegendő, ha pedig Csang-Kai-Sek egy hónapra tervezi a lázadók elleni harcot, akkor

már nem lehet lázadásról beszélni, hanem komoly polgárháborúról van szó.

San-Fat-Kvai lázadása valóban az utóbbi évek egyik legnagyobb megmozdulása a nankingi kormány ellen.

Csang-Kai-Sek kedd délután mondott beszédében hangoztatta, hogy egész életét a Kuomintang eszméinek szenteli és ha a lázadók meg akarják buktatni a nankingi kormányt, akkor a Kuomintang szellemét kell megdönteniük.

Közben San-Fat-Kvai csapatai folytatják az előnyomulást, de kerülnek a nagyobb összecsapásokat.

A győzelmesen előnyomuló lázadók célja Kanton elfoglalása, ahol külön déli kormányt akarnak alkotani.

Kantonban óriási az izgalom és igen sokan pánikszérien menekülnek a városból.

Tizenötévi börtönre ítélték a zágrebi merénylő pincért

Ozsánics Márkó előre megfontolt szándékkal megakartá ölni Grauer Alfréd belügyminiszteri nyomozót

Beogradból jelentik: Az államvédelmi állami bíróság szerdán délelőtt hirdette ki az ítéletet Ozsánics Márkó zágrebi pincér ügyében, akit a Grauer Alfréd detektiv ellen elkövetett merénylettel vádoltak.

Az ítélet rendelkező része a következő:
Ozsánics Márkó, aki 1901-ben született, nőtlen, római katolikus, bűnös abban, hogy

1. 1928 december 24-ikén este Zagrebban azzal a szándékkal, hogy megölje Grauer Alfrédet, a belügyminisztérium hírszerző osztályának szervét, akit hivatalos működése miatt, tehát mint hatósági személyt kicsalt a Korzó-kávéházban tartózkodó másik személy segítségével egy függöny közelébe, amely mögött elrejtőzve tartózkodott, ebből a leshelyből annak háttára több revolverlövést tett, amelyek közül egyik Grauert hátulról eltalálta és a melkbaa fúródott, életveszélyesen súlyos testi sértést okozva, a másik lövés pedig ballábán könnyebb természetű sérülést ejtett.

2. Ugyanakkor lövéssel — minthogy a kávéházban a sértetten kívül közvetlen közelben más emberek is voltak — olyan cselekedetet követett el, amely természetes következményénél fogva veszedelembé hozta más személyek életét és testi épségét is.

3. Kabátja gomblyukában a betiltott Hanao-egyesület jelvényét hordta, amelynek az volt a célja, hogy igazságon és közvéleményen teremtse arra, hogy a fennálló jogrendet megbontsák és ezzel a jelvénytől jött e hó 23-ikán és 24-ikén megtartott bírósági nyilvános tárgyalásra is.

A vádlott ezzel elkövette az 1. számú bűncselekménnyel az államvédelmi törvény 1. szakaszának 7. pontjába ütköző büntetést, amely ugyanezen törvény 2. szakasza szerint büntetendő, a 2. számú cselekedettel a büntetőtörvénykönyv 431. szakaszába ütköző bűncselekményt, a harmadikkal pedig az államvédelmi törvény 19. szakaszába — kapcsolatban a 17. szakasszal — ütköző bűncselekményt követte el.

Ezért a bíróság elítéli az első két bűncselekményért, amelyeket egyidejűleg követett el, tizenötévi börtönre, a harmadik bűncselekményért három hónapi fogházra,

amelyet két hónapi börtönre átszámítva, összesen tizenötévi és két hónapi börtönre, ebből leszámítja a nyolc és fél hónapi kitöltött vizsgálati fogságot, amely büntönbüntetésre átszámítva öt hónap és tíz nap, ugy

összesen tizennégy év, hat hónap és tíz napot kell kitérnie.

A büntetés az ítélet kihirdetése napjától számít és azonnal végrehajtandó. Azonkívül elítéli a bíróság arra, hogy megfizesse a büntügyi eljárás költségeit és ötszáz dinár bírói illetéket.

Szubotica elnök ezután felolvasta az ítélet részletes indoklását. Az indoklás hivatkozik a zágrebi rendőrség jelentésére és a tanuvallomásokra. Az orvosi látélet szerint Grauer egy súlyos és egy könnyebb sérülést szenvedett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy

a lövések célja a sértett meggyilkolása volt és a tett a vádlott akaratából függetlenül maradt kísérlet.

Hivatkozik az indoklás a belügyminisztérium átiratára, amely megállapítja, hogy a sértett hatósági személy volt és mint ilyen, hírszerző szolgálatot végzett Zagrebban. A vádlott előadta, hogy a bűncselekmény elkövetése napján este félhét és félnyolc között a Korzó-kávéházban volt, ahol Grauer is tartózkodott. Elmondta, hogy később a Jadran-kávéházban volt, előzőleg pedig hosszabb időt töltött a Korzó-kávéház Gunduliceva-uccai frontja előtt.

Az indoklás hivatkozik több tanu egyező vallomására, amelyek alapján meg lehet állapítani, hogy a bűncselekmény elkövetése idején Ozsánics a Korzó-kávéházban volt és azt is, hogy mikor volt a Jadranban. A bíróság azt a meggyőződést szerezte, hogy a Grauer elleni bűncselekményt kétségtelenül este hét és nyolc óra között követték el és Ozsánics ugyanebben az időben először a Korzó, aztán a Jadran-kávéházban volt. A bíróság úgy véli, hogy lehetetlen teljes pontossággal megállapítani, hogy mikor történt a bűncselekmény, mert a tanuvallomások erre nézve határozatlanok és ellentétben vannak egymással.

A vádlott alibije nincs bizonyítva, mert az a bűncselekmény elkövetésének pontos idejé-

től függ. A bíróság azt a meggyőződést szerezte, hogy Ozsánics elkövette a bűncselekményt és aztán átmentet a Jadran-kávéházba, hogy alibit igazoljon. A bíróság ennek a lehetőségnek valószínűségét több körülményből állapította meg. Több bizonyíték van arra nézve, hogy Ozsánics gyűlölte Grauert, Pszichológiailag elemezve annak a levélnek tartalmát, amelyet a vádlott a bűncselekmény elkövetése napján írt, úgy találja a bíróság, hogy az magában foglalja Ozsánics vallomását, hogy ő követte el a tettet, mert ebben a levélben a vádlott azt írta, hogy barátja minden egyebet az újságokból jól megtudni

Igy csak olyan személyt lehet, aki valamit elkövetett, nem pedig, aki ártatlan.

Ozsánicsnak azt a védekezését, hogy azt a bűnös bűnös, hogy ő nem vérszomjas és csak véletlenül írt, hogy vérszomjas, a bíróság nem vehette figyelembe, mert ellentétben állna a levélben kifejezett gondolatok logikai rendjével is.

A bíróság azt hiszi, hogy a vádlottnak számban volt Grauert megölni és ebben a meggyőződésében a bíróságot megerősíti a hely közlése, ahonnan lőtt, a fegyver nemo, a kilőtt lövések száma és a személyes gyűlölet. A vádlottnak azt a védekezését, hogy nem lehetett a tett elkövetése idején a helyszínen, a bíróság nem fogadhatta el. A bíróság úgy találta, hogy Ozsánicsnak az a védekezése is bizonyíték nélkül maradt, hogy azért ment a kávéházba, hogy pénzt kérjen kölcsön. A bíróság azt hiszi, hogy Ozsánicsnak 6,35 kalibérű revolvere volt, amelyből lőtt, mert külön vizsgálat megállapította, hogy korábban beszerzett ilyen revolvert.

A bíróság megállapította, hogy a vádlott védekezése valótlan, mert a tárgyalás első napján Ozsánics azt vallotta, hogy egy alkalommal meg akarta akadályozni két meghatározott személy támadását Grauer ellen, később pedig azt jelentette ki, hogy ezt a támadást két másik személy akarta elkövetni.

A bíróság úgy véli, hogy a vádlott elkövette a tettet és pedig abból is, hogy

a tett elkövetése után barátainál rejtőzködött két napig és két éjjel,

holott, saját bevallása szerint is, tudta, hogy a hatóságok keresik őt, mint gyanúsát.

A második bűncselekményről illetőleg a bíróság úgy találta, hogy ez magának az első cselekedetnek fennállásából megerősítést nyert és az a veszély forgott fenn, hogy más személyek életé is veszélybe kerül, akik a lövés pillanatában ott voltak, mert a bűncselekmény egy nyilvános és szabad átjárásnál történt.

A harmadik bűncselekmény magán a tárgyaláson nyert megállapítást, épügy, mint a vádlott büntügyi felelőssége is.

A büntetés kiszabásánál az első bűncselekménynél a bíróság terhelő körülménynek vette, hogy a tettet a vádlott előzetes, érett megfontolás után követte el. A büntetés a reális körülmények figyelembevételével szabta ki a bíróság. A vádlott jó magaviseletét nem vették enyhítő körülménnyé, mert az több ízben kifejezte ellenkező akaratát és azt a véleményét, hogy illegálisan is szabad eljárni.

Október 20-ikára halasztották a szubotica mezőgazdasági kongresszust

A kongresszus előkészítő bizottsága a gazdaságtársadalom bevonásával szombaton előértekezletet tart Szubotican

A szubotica gazdasági egyesület kezdeményezésére, mint jelentették, a vajdasági mezőgazdasági egyesületek elhatározták, hogy szeptember 29-ikén Szubotican nagy vajdasági mezőgazdasági kongresszust tartanak, amelyen a mezőgazdaságot érintő kérdéseket tárgyalják meg. A kongresszusra meghívták dr. Pranges Otto földmívelésügyi minisztert is és felajánlották neki a kongresszus fővédnökségét, amit a miniszter elfogadott. A kongresszust most október huszadikára halasztották.

A kongresszust előkészítő bizottság nevében Szentiványi Dező a gazdasági egyesület főtájkára közzétette, amely a következő:

»Tekintettel arra, hogy a kongresszus szervező bizottsága személyes meggyőződést szerzett arról, hogy a földmívelésügyi minisztériumban a mezőgazdaság fejlesztése érdekében szükséges törvénytervezetek kidolgozása alatt állnak, sőt azok egy része már megjelent a Sluzbene Novineban, a szervező bizottság szükségét látja annak, hogy a kongresszus megtartása előtt ezt az új anyagot is feldolgozza és határozataiban ezekhez alkalmazkodik. A szervező bizottság elhatározta, hogy a közeli napokban a szervező bizottság néhány tagja Lederer György nagybirtokos vezetésével Beogradba utazik, hogy ott az illetékes minisztériumokban a szükséges megbeszéléseket lefolytassák. A kongresszust október huszadikán tartják meg. mi szeptember 28-ikán szombaton délelőtt kilenc órákor a kongresszus előkészítő bizottsága Szubotican a gazdasági egyesület titkári hivatalában előértekezletet tart a gazdaságvezetőknek bevonásával. A szubotica előértekezleten az egyes előadók javaslatait fogják megvitatni.

Hideg tél fenyeget

Egy francia meteorológus riasztó jósolata

Párisból jelentik: A bevált időjárásjelölő közismert Henry Memery meteorológus részletes jelentést tett közzé a közeledő téli időjárásról. Memery a napolt-elmélet tekintetbevételével határozottan azon a véleményen van, hogy *rendkívül hideg tél következik*. A meteorológus azt állítja, hogy az elmúlt tél zord időjárása csak bevezetése volt az ahnormális európai időjárásnak, amely 1930-ig fog tartani.

A jövő évben trópusi forróság lesz nyáron, a tél pedig elviselhetetlen hideg napokat fog hozni.

A meteorológus a következő szavakkal fejezi be jósolását:

— Egyszerű kabátok ezen a télen semmiféle védelmet nem fognak nyújtani a hideg ellen és még a központi fűtés sem lesz elegendő a lakások felfűtésére. A szörmekereskedők óriási üzleteket fognak kötni és a fa és a szén a piac legkeresettebb cikkei közé fognak tartozni.

Hasznavehetetlenek az új angol léghajók?

A szakértők szerint a léghajók építése teljesen elhibázott

Londonból jelentik: Az angol műszaki lapok megállapítják, hogy az R. 100 és R. 101 óriási léghajók építése teljesen elhibázott, miután a léghajók nem érik el a tervezett sebességet, nem tudnak száz utast szállítani és üzemük drága és veszélyes. Egyesek azt állítják, hogy a léghajók építésére elköltött két millió font teljesen felesleges kiadás volt.

A légügyi minisztérium nyilatkozatot adott ki, amelyben kéri a technikai szakértőket, hogy ne mondjanak elhamarkodott ítéletet, hanem várják be a léghajók próbaprepülését. Ezek után az angol közvélemény most nagy érdeklődéssel várja, hogy az R. 100 és az R. 101 első próbaprepülése milyen eredménnyel fog járni.

Ártatlanul a börtönben

Két év után szabadult ki az ártatlanul elítélt szusaki kereskedő

Zagrebból jelentik: 1919 farsangján, amikor egész Szusak vidám ünnepekkkel búcsuzott Karneval hercegtől, eltávozott lakásáról, Posel Antun szusaki kereskedő és feleségének, Katicának azt mondta, hogy üzleti ügyben bérkájával elmegy Bakarba. Azóta nem látta senki. Posel Katica jelentést tett a rendőrségen, de minden vizsgálat hiábavalónak bizonyult.

Két hónap múlva Rupnóban egy Szusak melletti kis faluban a gyerekek játszadoztak egy kis félciszterna mellett. Amikor betekintettek a ciszternába, megrémülve látták, hogy a vízben egy emberi fej uszik. A rendőrség kihuzta a kutból az eltűnt Posel Antun holttestét. A szusaki bíróság éveken keresztül vezette a vizsgálatot, azonban minden eredmény nélkül. Végre 1927-ben Roszandics detektív különböző terlelt körülményeket derített fel Mricsics József fiúmei büntetett előleltü ács és Ficsor Ferdinánd szintén büntetett előleltü szusaki famunkás és Godina Antal szusaki kiskereskedő ellen. Eleinte mindhároman tagadtak, de végül Mricsics vallomást tett és azt mondta, hogy ő és Godina összeheszeltek, hogy elteszik láb alól Poselt, mert az tudott Godina különböző üzemeiről és feljelentéssel fenyegette. Ficsort fogadták fel, hogy Rupnóba csalja Poselt, ahol ők ketten már várták rá. Mikor a sötétben Posel leshelyükhöz ért, Godina háromszor rálépet, aztán megfogták, megkötötték, kötéllal nagy követ akasztották a nyakába és bedobták a ciszternába, ahol később meg is találták a hullát. Később Ficsor is hasonló vallomást tett, csak Godina hangoztatta a főtárgyaláson is, hogy teljesen ártatlan, a kritikás farsangi napon Trieszben járt és társai csak bosszúból vádolják őt. Mivel azonban alibit nem tudott bizonyítani, az ogulini törvényszék mindhármukat tizenkét-tizenkét évi fegyháza ítélte. Godina felebbezett ugyan a hétszemélyes táblához, azonban ez jogerősen jóváhagyta az ítéletet. Így Godinának is, aki özvegy és három gyermek atyja, be kellett vonulnia a lepoglavai fegyháza. ahonnan később Sztarogradiskára szállították.

Godina azonban nem törődött bele sorsába és állandóan hangoztatta, hogy ártatlan. Érintkezésbe lépett dr. Schar Dragab zagrabi ügyvéddel, akit felkért, járjon el perének újrafelvétele érdekében. Safarnak sikerült is Trieszben néhány alibitanut keríteni, akik azt állították, hogy Godina farsang utolsó napján és még néhány napig ezután is, Trieszben tartózkodott. Az ogulini törvényszék új vizsgálatot indított és ennek során végre megszólalt a lelkismeret Mricsicsben is, aki beismerte, hogy bosszúból keverte be a gyilkosságba a teljesen ártatlan Godinát. A bíró tábla elrendelte a per újrafelvetelét és a zagrabi törvényszékét hitta meg az eljárás lefolytatásával. A zagrabi törvényszék ötös-

tanácsa a napokban foglalkozott az ügyvel és elhatározta, hogy minden kétséget kizáró bizonyítékok miatt eltekint az újabb főtárgyalás megtartásától, Godina ellen az eljárást megszüntette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Godina kétévi raboskodás után most elhagyta a gradskai fegyházat.

Godina rágalmozási ellen megindult a bünyügyi eljárás, Godina pedig kártérítési keresetet fog indítani ellenük.

HIREK

— A beogradi tartományi főispán befejezte husznapos inspekciós körútját. Beogradból jelentik: Matics Gyoka beogradi tartományi főispán husz napig tartó inspekciós körútjáról visszaérkezett Beogradba. A főispán inspekciós útja során látogatást tett a tartomány iskoláinál és egyéb közintézményeinél. A főispán utjáról részletes jelentésben fog beszámolni utjáról Zsivkov Petar miniszterelnök-helügyminiszternek.

— Osztojics Szelimir szubotical polgármester visszatért Beogradból. Osztojics Szelimir polgármester kedden délután visszaérkezett Beogradból, ahol néhány napig hivatalos ügyben tartózkodott. A polgármester szerdán délelőtt elfoglalta hivatalát.

— Mihaldzsics Sztanoje főkapitány Beogradban. Mihaldzsics Sztanoje, Szubotica város rendőrfőkapitánya Beogradba utazott. A főkapitány szombaton tér vissza Szuboticára.

— A legfelsőbb törvényhozó tanács ülése. Beogradból jelenti az Avala: A legfelsőbb törvényhozó tanács hétfőn és kedden tartott ülésein letárgyalta és némi módosítással elfogadta az új erdőügyi törvényjavaslatot. A tanács kedden tárgyalta a hegyi patakokról szóló törvényjavaslatot és elfogadta az erdők elhatárolásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvények végleges megszövegezése még nem történt meg. A törvényhozó tanács ülésén az erdőügyi minisztérium részéről Smeljeg Mirko erdőügyi vezérigazgató és Simonovics Jován erdőügyi miniszteriumi osztályfőnök vettek részt.

— Az erdőügyi minisztérium inspektora felülvizsgálta a szubotical erdőket. Szerdán délelőtt Szuboticaára érkezett Szimonovics erdőügyi miniszteriumi inspektor és Berzelokics erdőügyi főtanácsos, az apatini erdészet hivatal vezetője, akik megtekintették a szubotical körzetben elterülő erdőket. A miniszteri inspektor Gyurics István szubotical erdészet mérnökkel, a szubotical erdőügyi hivatal vezetőjével látogatást tett Osztojics Szelimir polgármesterrel.

— Elhalasztották Szubotica város közgyűlését. A szubotical városi közgyűlést, amelyet szombatra hívtak össze, bizonytalan időre elhalasztották. Értesülések szerint az elhalasztás oka az, hogy Jovanovics K. Mihorad bácskai tartományi főispán, aki részt akar venni a közgyűlésen, jelenleg Pirothan van, mint a bolgárokkal tárgyalásokat folytató jugoszláv delegáció tagja.

— Jóváhagyták Szubotica város ezévi költségvetését. Szubotica város tanácsa értesítést kapott a belügyminisztériumtól, hogy a költségvetési osztály jóváhagyta a város 1929. évi költségvetését, amelyet a közgyűlés néhány hónappal ezelőtt szavazott meg. Ezzel egyidőben a minisztérium jóváhagyta a város legutóbbi közgyűlésén hozott határozatokat is.

— A szental polgármester Beogradban. Beogradból jelentik: Gyorgyevics Szlobodán szentali polgármester szerdán Beogradba érkezett, ahol meglátogatta dr. Zsivancevics Mihajlo tartományi komesszárt. A polgármester a szental kövezési munkálatok ügyében tárgyalta a komesszárral, aki megígérte, hogy a szental kövezési ügy aktáit rövidesen újból tanulmányozni fogja.

— Összeállították a Románia ellen játszó jugoszláv válogatott futballcsapatot. Zagrebból jelentik: Vasárnap, október 6-ikán Jugoszlávia válogatott futballcsapata Bukarestben a román válogatottal mérkőzik a Balkán-kupáért. A mérkőzésre dr. Pandakovics szövetségi kapitány szerdán a következő válogatott csapatot jelölte ki: Mihalesics — Ivkovic, Petrovics — Arsenijevics, Marinkovics, Gyorgyevics — Tirnanyics, Marjanovics, Sotirovics, Vujadinovics, Hrnyicsok. A csapatban az egyetlen Mihalesics kapus zagrabi, míg valamennyi többi játékos Beogradból került a válogatotthoz. Tartalékként a beogradi Jakšics kapust, valamint Marjanovics és Leinert zagrabi HASK játékosokat jelölte ki a szövetségi kapitány.

— Támogatást vár az angol gyárpar a brit diplomáciai képviselőkkel. Londonból jelentik: Az angol gyárparosok nemzeti szövetségének elnöke Henderson küllügyi államtitkárhoz intézett levelében az angol küllviselöket fokozottabb támogatását kéri a küllügyi versenytárgyalásokon résztvevő angol gyárosok számára. A levél klemeli, hogy az angol ipari körök abban a reményben vannak, hogy az angol követek és diplomáciai képviselők a jövőben tevékenyebben vesznek részt az angol külkereskedelem fejlesztése és a küllföldi megrendelések biztosítása tekintetében.

TISZTÍT MINDENT A LAKÁSBAN

— Megjeztették a sorsolást a Vajdaság és Horvátország tenniszezőinek versenyére. Zagrebból jelentik: Vasárnap, szeptember 29-ikén Zagrebban a HASK-pályáján tartják meg a Vajdaság és Horvátország tenniszezőinek sorsolást. A mérkőzés sorsolást szerdán tették meg az alábbi eredménnyel: Férfi egyes: Balás—Schäffer, Friedrich—Csernojarov, Flaman—Malancsev, Konyovics—Jon. Női egyes Bokorné—Gosztisa, Schröger Lilly—Würthné, Férfi páros: Jon—Schäffer, Balás—Flaman, Csernojarov, Konyovics—Friedrich és még kijelöltek partnere. Női páros: Schröger Lilly, Bokorné—Gosztisa, Würthné. Egyes páros: Bokorné, Balás—Würthné, Schäffer, Gosztisa, Podvince—Schröger Lily, Flaman.

— Rendkívül városi közgyűlés Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi képviselőtestület csütörtökön délután négy órakor a városra nagyteremben dr. Borota Branislav polgármester elnöke alatt rendkívül közgyűlést tart, amelyen a színházépítés ügyében fognak végleges határozatot hozni.

— Leest az első hó Erdélyben. Brassóból jelentik: Egész Erdélyben kedden erősen hidegre fordult az idő. Brassóban és Csikszerezán leest az első hó és a hőmérséklet fagypontra szállt alá.

— Új vonatjárat a Ruma-Klenak vonalon. Az Avala jelenti Beogradból: Az államvasutak vezérigazgatósága hivatalos közlést adott ki, amely szerint október elsején megszünteti a Ruma és Klenak között közeledő 4334 számú vegyesvonatot, amely 12.40 órakor indul Rumáról. Ehelyett a 4332 számú vegyesvonatot helyezi forgalomba, amely 9 óra 50 perckor indul Rumáról és 11 óra 20 perckor érkezik Klenakra.

— Kanada nem látja szivesen a déleuropai bevándorlókat. Londonból jelentik: A kanadi bevándorlási hivatal és a vasútársaságok megállapodtak, hogy a kanadai kormány csökkenteni fogja a déleuropai országok bevándorlási kvótáját, de fel fogja emelni az angol és északamerikai kvótát.

— Ágyukat rendelt a spanyol kormány Angliában. Londonból jelentik: A Vickers-művek, Anglia legnagyobb hadianyaggyára, megrendelést kapott a spanyol kormánytól tizenöt-hüvelykes partvédő ütegekre, Cartagena, Le Coruna, Ferrol és a Baleári-szigetek partvédő művei számára.

— Angliában felemelik a leszámítolási kamatlábát. Londonból jelentik: A Daily Express főszerkesztője nyílt levelet intézett Normanhoz, az Angol Nemzeti Bank kormányzójához, amelyben szóvá tette, hogy a tőzsdén legutóbb végbement események következtében feltétlenül számolni kell a jegybank leszámítolási kamatlábnak felemelésével, pedig az ez idő szerint egyáltalán nem kívánatos. A nyílt levél szerint a Nemzeti Banknak elegendő tartaléka van, hogy Nagybritannia hitelét a világpiacra fentartsa és a kamatlábemeléssel szükségletlenül károsítaná az angol ipart. A nyílt levéllel azzal végződik, hogy remélhetőleg a jegybank kormányzója mindent el fog követni a kamatlábemeléssel elkerülésére. A kamatláb emelésének kérdésével a Nemzeti Bank főtanácsa csütörtöki ülésén foglalkozik.

Ne kísérletezzen avult rádiója átalakításával, hiszen
TELEFUNKEN villanyrádiókat és egyéb **utólérhetetlen világmárkákat**
eredetiben kaphatja a Centralna Banka rádióvállalatánál Szobotica, Kaszinó-épület

— Kedvező mederben haladnak a pirotói tárgyalások. Az Avala jelenti Pirotoiból: A jugoszláv és bolgár delegáció szerdán délelőtt 9 óráig ülésezett. Az ülés után a következő kommuniké adták ki: A mai ülésen a két állam delegátusai megállapodtak annak a szabályzatnak a végleges szövegében, amely a határon a jobb rendet van hivatva biztosítani. Csiütörtökön már alá is írják ezt a szabályzatot. Befejezték szerdán a rendőri intézkedésekről szóló szabályzat tárgyalását is, amelyet leírás és fordítás céljából kiadtak. Csiütörtökön ezt a szabályzatot is végleg elfogadják és aztán áttérnek a kétfősirtokosokról szóló szabályzat tárgyalására.

— Az Ujpest Prágában 3:1-re legyőzte a Rapidot. Prágából jelentik: Szerdán délután tizenhat ezer főnyi közönség előtt játszották le az Ujpest és a Rapid harmadik mérkőzését a középeurópai kupáért. A mérkőzés végig rendkívül heves és izgalmas küzdelmet nyújtott. A vezető gólt a 27. percben a Rapid szerezte meg Wesselik révén, amit az Ujpest a II. félidő 7. percében Auer góljával egyenlített. A szabályos idő nem hozott további eredményt, ezért a mérkőzést kétszer 15 perccel meghosszabbították, amelynek 11. percében Auer a második gólt lőtte, majd helycsere után a 10. percben ugyanő háromra emelte a gólok számát. A bécsi csapat ezután durvulni kezdett és a bíró két játékosát kénytelen volt kiállítani. A mérkőzés után a prágai közönség ünnepelte a szenzációsan védő Aht kapust és Auerit, aki mindhárom gólt lőtte.

— Prágában lesz a kisanant külügyminiszterek jövő évi konferenciája. Genéből jelentik: A kisanant államok külügyminiszterei szerdán délben Genfben értekezletet tartottak, amelyen részletesen megbeszélést az általános nemzetközi politikai helyzetet. A három külügyminiszter egyben elhatározta, hogy a kisanant szokásos évi rendszeres konferenciáját 1930. májusában Prágában fogják meg tartani.

— Bolgár komitációs bombamerényletet kíséreltek meg a Stip—kocsani vasutvonal ellen. Beogradból jelenti az Avala: Szeptember 24-ikén reggel négy órakor Obleseva község közelében a kocsani járásban a lakosság a Stip—kocsani vasutvonal irányából erős robbanást hallott. Azonnal esendőrök siettek a helyszínre és hat és fél kilométerre Kocsani irányában a sínek mentén egy pokolgépet találtak, amelyet azzal a céllal helyeztek el, hogy a reggel öt órakor Stip felé haladó személyvonatot felrobbantsák. Hét méterrel edőbb egy másik bombát találtak, amely egy olyan katonai táskában volt elhelyezve, amelyt a bolgár komitációs hordának. Husz méternyire a sínektől lyukat találtak szerzetesét visszálánkokkal, itt robbant fel a harmadik bomba idő előtt. A bombákat a szakértők azonnal ártalmatlanná tették. A földön három bolgár komitációs csizmájára emlékeztető lábnyomot találtak, amelyek a határ felé vezettek. Megállapították, hogy a bombákat ószaka 2—3 óra között helyezték el. A rendőrség erőyes nyomozást indított, amelyben a lakosság is segítségére van.

saját érdekében
csakis 99/10

Szörmét

jól képzett és megbízható szücsnél

vásároljon

Spitzer

jók,
olcsók,
elegánsak

szörmemodelljei

Subotica, Sokolska ul. 3.

LEGUJABB

Lemondott az osztrák kormány A parasztszövetség állásfoglalása buktatta meg a Streeruwitz-kormányt

Schober rendőrfőnök az új kancellárjelölt

Bécsből jelentik: Az osztrák politikai válságban váratlan fordulat állt be.

A Streeruwitz-kormányt szerdán délután megloktatta a parasztszövetség állásfoglalása. A Landbund a kormánykoalíció egyik szárnya, amely kilenc mandátumával a parlamentben a mérleg nyelvén szerepét tölti be és amelyet a kormányban Schumy helyettes kancellár képvisel; szerda délutáni pártértekezletén úgy határozott, hogy visszahívja a kormányból Schumy helyettes kancellárt és az összkormányt lemondásra szólítja fel.

A Landbund döntése után azonnal összeült a

koalíciós többségi pártok vezérének értekezlete és úgy határozott, hogy az összkormány bonyulítja lemondását.

A koalíciós bizottság egyúttal felszólította Schober bécsi rendőrfőnököt, hogy a többségi pártok megválasztásából vállalja az új kormány megalakítását.

A kormány késő este minisztertanácsot tartott és a minisztertanács elhatározta az összkormány lemondását.

Ilyen körülmények között a nemzeti tanács esztörtöki ülése csak formális lesz és egyetlen tárgya a kormány lemondásának bejelentése lesz.

TÖZSDE

Zürich, szept. 25. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 26.31, London 25.15, Newyork 518.75, Brüsszel 72.125, Miláno 27.14, Madrid 76.65, Amsterdám 203.10, Berlin 123.55, Bécs 72.95, Szófia 3.755, Prága 15.37, Varsó 58.15, Budapest 90.50, Bukarest 3.0775.

Szombori terménytőzsde, szept. 25. Ujbuza bácskai vasut 182.50—187.50, ujrozsa bácskai vasut 145—155, újgab bácskai vasut 145—150, újárpa takarmányi 62—63 kg. 125—130, tavaszi 65—66 kg. 155—160, baranya 65—67 kg. 175—180, tengeri morzsolt 140—145, bab 450—470. Lisztek: Ög 290—295, Ög 290—295, kettes 265—285, ötös 240—250, hatos 220—230, hetes 190—200, nyolcas 130—140, korpa finom 100—105. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 25. Buza bácskai 77 kilós 192.50—195, bácskai 78 kilós 194—196, h-ó Bega 78 kilós 198—202, szerémi 77 kilós 182.50—187.50, ár, a bácskai 63—64 kilós 125—127.50, szerémi 63—64 kilós 125—127.50, zab bácskai 147.50—152.50, szerémi 147.50—152.50, tengeri bácskai 150—155, bánáti 150—157, szerémi 150—155. Lisztek: Ög és Ög bácskai 290—300, kettes 270—280, ötös 245—255, hatos 220—230, hetes 180—190, nyolcas 120—130, korpa bácskai jutatszásokban 105—110, szerémi 105—110, bánáti 105—110, bab bácskai fehér 2 százalékos 460—470, szerémi fehér 2 százalékos 460—470. Irányzat: lanya. Forgalm: 72 vagon.

Budapesti gabonatőzsde, szept. 25. Határidőüzlet: Buza októberre 21.10—21.27, zárlat 21—21.02, márciusra 23.58—23.80, zárlat 23.73—23.54, májusra 24.25—24.52, zárlat 24.25—24.26. Rozs októberre 15.70—16.08, zárlat 15.68—15.70, márciusra 18—18.43, zárlat 18—18.01. Tengeri májusra 16.90—17.18, zárlat 16.90—16.92. Készárúpiac: buza 20—22.65, takarmányárpa 15.75—17, köes 11.50—12.50, tengeri 18.75—19, korpa 11—11.25, rozs 15.15—15.35, sörárpa 18.50—22, repec 50—52, zab 13.25—15.50.

Winnipeg terménytőzsde, szept. 25. Középarfolyamok: Buza október (143.25) 143, december (144.25) 144, május (150.125) 150 és fél.

Liwerpooli terménytőzsde, szept. 25. (Zárlat.) Buza október (8 sh 11 egyenyed d) 8 sh 9 és fél d, december (9 sh 4 önyolcad d) 9 sh 3 d, március (9 sh 10 és fél d) 9 sh 9 d, május (10 sh 2 és fél d) 10 sh 0 hényolcad d, 4

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 76 (—15), Bogojevó 161 (—2), Palánka 98 (—2), Noviszad 87 (—1), Zemur 42 (0), Orsova 91 (—4). Dráva: Maribor 70 (+8), Ozsljek 30 (0). Száva: Zagreb 92 (—46), Mitrovica 84 (0), Sabac 37 (0). Beograd 24 (—2). Tisza: Senta 87 (—3), Titel 66 (—3).

— Nyolcélvi fegyháza ítélték az apagylikos palánkai asszonyt. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék szerdán hirdette ki az ítéletet a palánkai gyilkosság ügyében. A vádirat szerint Milanov Katicica palánkai asszony felhajtására Radákov Danica, Radákov Glisa és Radákov Jelena meggyilkolták Radákov Iljia hetvenhárom éves palánkai gazdálkodót, Radákov Danica apósát. A szerencsétlen embert kötélnyel megfojtották és a gyilkosok Milanov Katicica kivételével a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást is tettek. A tárgyaláson azonban visszavonták beismerő vallomásukat és tagadták, hogy meggyilkolták Radákov Iljiját. A tárgyalást szeptember 20-án tartották meg, a bíróság az ítélet kihirdetését szeptember 25-ikére, szerdára tűzte ki. A bíróság szerdán délután hat órakor hirdette ki az ítéletet. Radákov Danicát, Radákov Glisát és Radákov Jelenát nem előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetésében bűnösnek mondta ki a bíróság és Radákov Danicát nyolcélvi, Jelenát kétélvi, Glisát pedig másfélélvi fegyháza ítélte, míg Milanov Katicicát felmentette a felhajtás vádjára alól. A bíróság az ítélet indoklásában kimondta, hogy a három elítelt bűnössége kétségtelenül beigazolódott, míg a negyedik vádlott bűnössége mellett semmiféle terhelő körülmény nem merült fel. Milanov Katicicát a bíróság nyomban szabadlábra helyezte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az elítéltek felebbezték.

LAUSANNE

MANOIR-SIGNAL Institut DE WERRA

Pensionátus fiatal lányok részére. Háztartási iskola. Modern nyelvek. Nyári-élt sportok. Legjobb referenciák. Igazgató: Mme DE WERRA. Prospektust a kiadóhivatal küld. 10240

— Kiütötte haragosa szemét. Noviszadról jelentik: Damjanov Gyura és Cseremicki Szima rumenkai legények már régóta haragban voltak. Hétfőn délután a két haragos összeverekedett és verkedés közben Damjanov egy kövel úgy fejbeverte Cseremickit, hogy az egyik szemére megvakult. Cseremickit beszállították a kórházba, Damjanovot pedig a rendőrség letartóztatta.

— A csehslavok államvasutak igazgatósága ideiglenesen nyugdíjazta Pecha Vincét. Prágából jelentik: Lapjelentések szerint a csehslavok államvasutak igazgatósága a hidasnémeti kémkedés miatt letartóztatott és a magyar katonai bíróság által öt évi fegyháza ítélt Pecha Vince vasuti pénztárost ideiglenesen nyugdíjazta. Ez a nyugdíjazás Pecha magyarországi fogóságának idejére szól.

— Gyöngébb, de jóminőségű termés Kanadában. Quebecből jelentik: A gyöngébb termés ellenére a nagy tavai állomások elevátorai már tulzufoltak. Közel ötezer vagon új gabona vár kirakásra és tárolásra. Ha néhány napon belül nem indulna meg a kivitel, akkor a gabonakereskedelem történetében páratlan torlódás állna elő. A gabonacértesítő szövetkezetek nyilván azért tartják vissza készleteiket, mert magasabb árat szeretnének elérni. A prarie-tartományokban a cséplést már majdnem befejezték. A gabona átlagos minősége igen jó.

— **A noviszadi szerb nemzeti színház szeptember 29-ikén kezd meg működését.** Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb nemzeti színházegyesület színházulata szeptember 29-ikén kezd meg Noviszadon az idei szezonot és ezalkalommal Nusics Branisláv »A miniszterné« című legújabb darabját fogják előadni. Az előadáson Nusics Branisláv is megjelenik. A színházulata két napig szerepel, azután egy hónapon át Zsabaljon, Csurgumon és Sztaribecsejen, decemberben pedig Szrbobránban és Szentán vendégszerepel. Az olyan darabokban, amelyekben énekszámok is vannak, a színházulata tagjain kívül a helybeli dalegyetek legjobb énekesei is szerepelni fognak. A színházegyesület igazgatósága legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy a volt noviszadi opera tagjainak közreműködésével operákat is előadnak. Az első operaelőadást október 4-ikén fogják Noviszadon megtartani és Verdi operája, a »Traviata« kerül előadásra. A főszerepeket Arhipova, Baranov, Piszek, Nazor és Alekszandrovicsné játszik.

— **Rubinstein Artur zongoraművész szubotical hangversenye.** Örjási érdeklődés előzi meg Rubinstein Arturnak, a világhírű zongoraművésznek október 10-ikén a szubotical Városi Színházban megtartandó hangversenyt. A kiváló zongoraművész hangversenye a szubotical szezon legnagyobb zenei eseménye lesz.

— **Nagy érdeklődés nyilvánul meg Kosztics Boris sakkmeister szinkultánversenye iránt.** Kosztics Boris, a híres jugoszláv sakkmeister, mint ismeretes, vasárnap szimultán sakkversenyt tart a szubotical sakkkörben. A versenyre eddig már közel negyvenen jelentkeztek és az érdekes sakkprodukciónak előreláthatólag nagy sikere lesz.

— **Kreol táncosnő vendégszerelése Szubotican.** Érdekes művészi attrakcióban lesz része a szubotical közönségnek péntek este. Bessie De Saussure párisi kreol táncosnő tartja meg táncestélyét a Városi Színház koncerttermében. A táncosnő erős rivalisa Josephine Backernek és szép sikereket aratott már Párisban és Európa más metropolisáiban. A műsor keretében fellép Hoffmann Hugó beogradi kupléénekes és a beogradi színház egyik táncosnője is. A művésznő csak péntek este lép fel, mert szombatn már Noviszadon lesz táncestje. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál kaphatók. A kreol művésznő szubotical szereplését nagy érdeklődés előzi meg.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— **Itéletű Szlovéniában.** Ljubljánból jelentik: Szerdára virradó éjjel örjási vihar vonult végig Polhovgradec és Logoskadolina környékén. A felhőszakadás következtében a Rijeka patak kiöntött és több száz holdnyi körzetben elöntötte a szántóföldeket és a környező országokat. Az utakon szerdán egész nap öt méter magasságban állt a víz, úgyhogy a közlekedés teljesen lehetetlenné vált. A vizár több hidat is elsodort és rombadöntött, néhány házát, amely a hegycsúcsokon épült, emberéletben nem esett kár, az anyagi kár azonban jelentős. A megrongált utak kijávitásába több száz munkást vezényeltek ki.

— **Nyolcvan ház leégett Szalonikban.** Szalonikból jelentik: Kedden örjási tűzvész pusztított a városban. A lángok egyik kétemeles ház egyik raktárhelyi ségéből csaptak ki legelőször és a nagy szélben gyorsan kivonult és egész napon át nagy önfeláldozással dolgozott a tűz elfojtásán, de hiába. Estig nyolcvan ház és tizenöt raktárépület teljesen leégett. A katasztrófa következtében kétszáz ember vált hájjéltalanná. A hatóságok a tűzkárosultak ideiglenes fellegélyezésére nagyobb összeget folyósítottak.

— **Öngyilkos lett egy oszleki lakatosmester.** Oszlekről jelentik: Bauer Mór lakatosmester Banatszka utca 12. szám alatti lakásán, az élékamrában felakasztotta magát és mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt. Bauer az utóbbi időben állandóan betegskedett és valószínűleg tartja, hogy emiatt dobtá el magát az életet.

— **A szubotical postahivatal felhívása a postafiókbérlőkhöz.** A szubotical postahivatal helyiségeiben levő postafiókokat kijávitás végett leszerelik és a postafiók bérlők érkezett leveleit tizenöt napon át házhöz fogják hordani. A posta felkéri a bérlőket, hogy fiókulcsaikat pénteken szolgáltatassák be a postahivatal főnöki irodájába. A fiókok kijávitása után minden bérlő új kulcsot fog kapni.

Női kabát- és ruhaszövet különlegességek a legújabb Tété négre, bleu de nuit foncée és vert de verre színekben megérkeztek

SEKELJ
divatárúháza
Szubotican

— **Mosakodás közben a Drávába fulladt.** Oszlekről jelentik: Kistur István harminchétes rakpartú munkás kedden munka után lement a Drávához, hogy mosakodjék. Társai figyelmeztették, hogy ne gázoljon mélyen a vízbe, mert a folyó sodra igen erős, Kistur azonban a figyelmeztetések ellenére is bemerészkedett a jég hideg folyóba. A sebes víz ár elsodorta a szerencsétlen embert, aki fuldokolni kezdett. A parton álló munkások egyike segítségére sietett, mielőtt azonban odaért volna, Kistur elmerült a hullámokban. A szerencsétlenül járt munkás holttestét eddig nem vette partra a víz.

— **Személyi híj.** Vanicsék József, a kitűnő cseh-szlovákiai husspecialista, aki Szubotican a hentesárszakmában egyedül áll és akinek elsőrangú speciális készítményeit azelőtt is a Korhec-cég hozta forgalomba, ismét Korhec Gyula hentesáru és szalámi gyárában működik és így egyedül ez az üzem képes a közönség által annyira kedvelt hentesáru különlegességeket előállítani.

*Vihar a levelet ide-oda fújja,
Szegény rádiósnak szomorú a sorsa.
Oda a négy lámpa, tyűh azt a nemjőjét,
Nem a szaküzletben vette rádióját.*

Tehát: Ha zavartalan rádióvételt akar, rádiót csak jőnevű, régi szaküzletben vegyen.

— **Jelentkezni kell a rendőrségen a baranyai menekülteknek.** A szubotical rendőrség közli, hogy az összes baranyai menekülteknek nyolc napon belül (október másodikáig) személyesen kell jelentkezni a rendőrségen a 179. számú szobában. Azok, akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, elveszítik ittartózkodási jogukat. A jelentkezésnél mindenki köteles két fényképet vinni magával. Azok helyett a Szubotican lakó baranyai menekültek helyett, akik uton vannak és nyolc napon belül nem térnek vissza, családtagjaik jelentkezzenek a baranyai menekült szubotical egyesülete vezetőségénél.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint néhány napig tulnyomóan derült, száraz és éjjel hűvös idő várható.

— **A becskeréki árvaházegyesület közgyűlése.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki árvaházegyesület most tartotta meg közgyűlését Tolveth Oszkár bankigazgató elnökelete alatt. Tolveth elnök terjedelmes jelentést terjesztett elő az egyesület működéséről, amelyben sajnálatos állapotba meg, hogy a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt kénytelenek voltak a növendékek számát csökkenteni. Az árvaház mostani növendékeinek száma huszonegy, ezek közül öt teljesen árva, tizenkilenc félárva. Hálával emlékezik meg a jelentés azokról a nemes szívű emberekről, akik adományaikkal hozzájárultak az árvaház tenntartásához, amely így is nagy nehézségekkel küzd. Köszönetet mond továbbá a Mária-kongregáció tagjainak, elsősorban Kuzsl Erzsébetnek az adományok gyűjtésében való közreműködésükért. A pénztári jelentés és az alapszabályok módosításának elfogadása után kiegészítették a választmányt és az elhunyt Stever József és Pinkert József választmányi tagok helyébe Bruneth Ferenc hitoktatót és Messinger Karolin nevelőintézeti igazgatót választották meg. A választmányt kiköhvítették a Mária kongregáció öt, a jótékony egyesület két és a német Kulturbund két tagjával.

— **Pusztító árviz Olaszországban.** Milánóból jelentik: Nagy pusztításokat okozott az árviz a Basilicában, ahol emberélet veszett oda. Egyes helységek sorsáról semmit sem lehet tudni, mert a vasúti forgalom megszakadt, a távíró- és telefonvezetékek meg vannak rongálva. Az anyagi kár milliókra rug. Az árviz több vasúti hidat elsodort. Érdekes, hogy egy régi római hid, amely Krisztus előtt 345-ben épült, ellen tudott állami az áradatnak.

— **Délibánátban is fellépett a marhavész.** Becskerekről jelentik: Bánát északi részében, Szvetihuberten és környékén, mint ismeretes, marhavész pusztított, amelynek leküzdésére a földművelésügyi miniszter szigorú védelmi rendelkezéseket léptetett életbe. Ezeknek a rendelkezéseknek meg is volt a kellő eredményük, amennyiben a marhavész Északbanátban megszánt. Az utóbbi időben azonban Délibánát egyes községeiben, főként Banatszkokraljevicsévón lépett fel az állatok között a száj és köröm-tájás, ami újabb gondot okoz a bánáti gazdáköröknek és hatóságoknak. A délibánáti ragály miatt betiltották a pancsevői állatkiállítás és a délibánáti állatvásárokat. Az állatvásárok megtartását betiltották a becskeréki járásban is egyben pedig meghosszabbították az északbánáti marhavész miatt kiadott állatforgalmi zárlatot. A beszüntetett országos vásárok és hetipiáci állatvásárok következtében a vágómarha beszerzése igen nagy nehézségekbe ütközik. A pancsevői vásárt az elmúlt szombaton és vasárnap kellett volna megtartani, de az elmaradt és így a mérszárosok csak nagyobb nehézségek után, távoleső községekből tudják a vágómarhát beszerezni.

BEUREGARD PENZIONATUS
FIATAL LEÁNYOK RÉSZÉRE
CORSEAUX — Vevey mellett — Suisse
Gyönyörű, egészéges fekvés. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

— **Új rend az utlevelek kiállítására körül a beogradi tartományban.** Becskerekről jelentik: Mátics Gyóka beogradi tartományi főispán rendeletet adott ki, amelyben az utlevelek kiállítását szabályozza. Eddig tudvalevőleg az volt a helyzet, hogy a beogradi tartomány vajdasági részén az utleveleket a becskeréki főispán hivatali kirendeltsége állította ki. Az új rendelet szerint a becskeréki, novibecseji, jasatomici, kinkindai, novakanizsai, szentai és sztarkanizsai járások, valamint Becskerek, Kikinda, Szenta és Sztarkanizsa városok lakói részére továbbra is a becskeréki főispáni hivatal állítja ki az európai államokba szóló utleveleket, míg a pancsevői, kovacscai, titeli és zsabalj járások, valamint Pancsevő város lakói a beogradi főispáni hivataltól kapják utleveleiket. Az amerikai utleveleket a beogradi tartomány egész vajdasági részére a becskeréki főispáni hivatal állítja ki. Egyben elrendelte a főispán, hogy a vendégülösök részére engedélyeket a jövőben kizárólag a beogradi főispáni hivatal állíthatja ki. A rendelet úgy az utlevelekre mint a vendéglényítási engedélyekre nézve már életbe is lépett.

ATHENSTAEDE
LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
FREIBURG (BADEN) 6-87

Villanegyedben. Előkelő intézet. Nyelvek, zene, tudományos oktatás, sportok, tánc. Lelkiismeretes felügyelet. Prospektus a kiadóban

Serravallo
KINA VASBOR
serkenti az anyagcserét, erősíti az idegeket, javítja a vért és csökk lábbadónak ak és vérsz gyanveknak az orvo tudomány előkelőjei ajánlják
Kitémő izú
10.000-nél több orvosi elismerő levél
Kapható minden gyógyszerárban

— Adóengedmény a szárazság miatt. Becskerekéről jelentik: Szepszki Elemir és Nemacski Elemir községek lakossága együttes kérvényt intézett a becskeréki kataszteri igazgatósághoz, amelyben bizottság kiküldését kérte, annak megállapítására, hogy a nagy szárazság miatt milyen károkat szenvedtek az ottani gazdák. A kataszteri igazgatóság eleget tett a kérésnek és kiküldte a bizottságot, amely megállapította, hogy Szepszki Elemiren a szárazság a termés hetvenöt százalékát, Nemacski Elemiren pedig ötven százalékát pusztította el. A bizottság megállapítása alapján a két község lakossága adószállítás iránti kérvényt nyújtott be a pénzügyigazgatósághoz.

— Halálos zuhanás a kocsiról. Becskerekéről jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a Becskerek szomszédságában fekvő Melenci községben. Mijatov Milos gazdálkodó Zsiva nevű tizenéves fia arra bízta, hogy földjéről a kukoricát szállítsa haza. A fiu épen egy megrakott kocsival hajtott hazafelé, mikor a lovak valamitől megijedtek és vad futásnak eredtek. Az erős lendülettel a fiu lecsúszott a kocsiról és a kerekek alá került. Az egyik kerék a fején ment keresztül és horzalmatlan összezúzta a koponyáját, úgyhogy az agyveleje szertefűcsesent. A szerencsétlenül járt gyermek szörnyethalt a kocsi alatt.

— Szülők és diákok figyelme! Saját érdekében olvassa el a Vig könyvkereskedés mai hirdetését.

— Adomány. Vida József sztariszvici aljegyző Tan Fál nyomorgó szubotikai öregember részére ötven dinárt küldött. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

Gerber-féle Special világos sör elismerten a legjobb és legizletesebb.

— Halálozás. Sztarakaniszáról jelentik: Keck Béla sztarakanizál katolikus főkéntor szeptember 23-ikán hatvanhat éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett kedden délután folyt le.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellsurulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Ferenc József« keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hasajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

VALPOVO

Valpovoi SC—Sloga (Dolnji Miholjac) 1:0 (0:0). A dolnji miholjaci Sloga letört csapat benyomását keltette és megérdemelten veszítette el a mérkőzést.

FILM

Piccadilly

A Városi Mozi új filmje

Az artistaélet kimeríthetetlen tárháza a filmtémáknak. A kulisszák mögötti élet mindig érdekli a közönséget és ez a színes különös színházi, variété- és circuskörnyezet mindig jól hat a vetítőtársznon. Ilyen hálás filmtémát dolgoz fel a *Piccadilly* is, amely csütörtöktől kezdve kerül színre a Városi moziban.

A *Piccadilly* egy londoni mulató, amelynek tulajdonosát gyöngéd szájak fűzik egyik táncosnőjéhez, Mabelhez. Félteknységében elbocsátja a nő partnerét, de ez a parkettáncos volt a mulató igazl attrakciója és távozása után új szenzációra kell gondoskodni. A tulajdonos merész ötlettel Shoshót, a kis kínai mosogatólányt lépteti föl, akit egyszer táncolni látott a konyhában és a kínai táncosnőnek nem várt nagy sikere van. Mabel féltékeny Shoshóra és joggal, mert a kis kínai nő, aki hamar beleszokik a jómódba, szemet vet a mulató tulajdonosára. De Jim, a fiatal kínai is féltékeny, mert régen szerelmes már Shoshóba. Izgalmas bonyodalmak után egy reggel meggyilkolva találják a kínai táncosnőt lakásán és meglepő fordulatok után bogozódik ki a bűntény rejtelme.

A fordultatos, érdekes meséből nagyszerű filmet csinált Dupont, aki ma a legjobb francia filmrendező. Pazar hőkezűséggel állította ki a filmet, amelynek felvételei nemcsak gondosak és tiszták, hanem néha meglepően szépek is. A rendezés ezenkívül is nagyon gondos, szerencsésen választja mindig ki a típusokat s a tárgyakat, amelyeket megmutat és a helyeket, ahová szereplőit viszi. A főszerepet ismét Anna May Wong testére szabták. Ez a fiatal kínai színésznő méltán lett rövid idő alatt az egyik legismertebb európai sztár. Európai izléssel mérve is szép és egyéniségében van valami izgató, sajátos eredetiség. Játékutadása, elmélyedése és kifejezőereje tulszárnyalja a legjobb európai sztárokat is, mozdulatai csodálatosan lágyak és ritmussal vannak teli. Feltűnik mellette egy névtelen japán színész, aki a nagy művészek ábrázolóerejével bírlicenseki le a nézőt. Mellettük szinte eltörpülnek a film európai szereplői.

A kitünő filmben minden megvan, ami a százszázalékos sikert biztosítja.

(I. I.)

Biróküldés

a vasárnapi mérkőzésekre

Vasárnap, szeptember 29-ikén az alszövetség területén, valamennyi osztályban folytatják a bajnoki mérkőzéseket. Összesen tizennégy bajnoki mérkőzést játszanak vasárnap a szubotikai alszövetség egyesületei, amelyeknek vezetésére a Birák Testülete kedd esti ülésén a következő birókat küldte ki:

I. osztály:

Villanytelep—Ferrum: *Baldzs*,
SzMTC—Sport: *Mázics*,
Szombori Sport—Dulcís: *Vukovics*,
Becsei Szoko—Odzsai SC: *Csajdgl*,
Szombori Szoko—Szombori TK: *Dr. Padjen*,
Vrbázi SC—Szombori ZsAK: *Peics*.

I. B) osztály:

Villanytelep—Ferrum: *Kuluncsics II*,
SzMTC—Sport: *Marcikics*.

II. osztály:

Radnicski—Postás: *Krausz*,
Adai SC—Becsei Radnicski: *Danis*,
Gradistei AC—Tesla: *Lozanov*,
Bezadáni SC—Militsci SC: *Bogdanovics*,
Kulai Hajduk—Csantavir AC: *Molnár*,
Torzsai AND—Topolai SC: *Sefcsics*.

Valamennyi mérkőzést előálló egyesület pályáin játssák le. A TAND—TSC meccset eredetileg október hatodikára sorsolták ki, de azt a TAND kérelmére vasárnapra hozta előre az intézőbizottság.

A harmadik forduló után az Odzsaci-i Sport Club vezet a vidéki I. osztályban

A szubotikai alszövetség területén a bajnoki kampány nagy érdeklődés mellett folyik. Szubotícán a Sport, míg a vidéken az *Odzsaci-i SC* áll egyelőre a tabella élén. Ha tekintetbe vesszük az OSC tavalyi gyenge szereplését az I. osztályban, ahol csak létszámemeléssel maradhatott, az idei kitünő startja meglepetés számba megy. Az OSC sikereit annak köszönheti, hogy a csapat jó kondícióban és formában van.

A vidéki I. osztályu tabella állása a következő:

1. Odzsaci-i SC	3	2	1	—	9	0	5
2. Szt. Becseji Szoko	3	2	1	—	8	3	5
3. Dulcís	3	1	1	1	5	3	3
4. Vrbázi SC	2	0	2	—	2	2	2
5. Szombori Sport	2	1	—	1	3	4	2
6. Szentai AK	3	1	—	2	5	6	2
7. Szombori ZsAK	3	1	—	2	5	8	2
8. Szombori Szoko	3	1	—	2	4	15	2
9. Szombori TK	2	0	1	1	3	4	1

Vasárnap Sztaribecsejen fog eldőlni, hogy ki marad az első helyen, ezért nagy érdeklődés előzi meg az Odzsaci-i SC—Sztaribecseji Szoko találkozását. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt, mivel mindkét csapat kitünő formában van. A Szokonak előnye a hazai környezet.

Jugoszláv versenyző sikere az athéni nemzetközi atlétikai versenyeken. Athénből jelentik: A nemzetközi könnyűatlétikai versenyeken Narandzsics jugoszláv atléta lett a diszkoszdobás első helyezettje. Narandzsics gyönyörű stílusban negyvenegy métert dobott. A második helyre egy román atléta került, míg a harmadik és negyedik helyezett görög.

A Dulcís Szomborban. A vrbázi Dulcís vasárnap Szomborban az ottani Sport csapatával játszik bajnoki mérkőzést. A Dulcís a következő felállításban startol: Molnár — Polyvás, Hauslohner — Holec, Geiszt, Polyvás II. — Dudás, Skoda, Lerch, Moritz, Rapp.

Az oszjiekli Makkabi Odzsacin. Vasárnap az oszjiekli Makkabi Odzsacin vendégszerepel, ahol az Odzsaci SC második csapata lesz az ellenfele. Az első csapat Sztaribecsejen bajnoki mérkőzést játszik a Szokoval.

Az oszjiekli Hajduk közgyűlése. Oszjiekéről jelentik: Az oszjiekli Hajduk Sport Egyesület október hatodikán tartja rendes évi közgyűlést a Grand Hotelben. A közgyűlés előreláthatólag viharos lesz, mivel az alapszabályokat módosítani akarják. Az egyesület ezuton hívja fel távollévő tagjait, hogy a közgyűlésen okvetlenül jelenjenek meg.

A zagrebi Concordia Oszjiekben. Oszjiekéről jelentik: Az oszjiekli bajnokesapat Hajduk tárgyalásokat folytat a jelenleg kitünő formában levő zagrebi Concordiával egy barátságos mérkőzés lejátszására Oszjiekben. Ha a lektósi tárgyalások sikerre vezetnek, úgy a jövővi zagrebi csapat október 13-ikán fog Oszjiekben vendégszerepelni. A mérkőzést iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg Oszjiekben.

BÁCSKOGRADISTE

Bácskogradistei AK—Jadrán (Sztaribecsej) 4:0 (0:0). Barátságos mérkőzés. Az első félidőben lanya, a másodikban élénkebb játék. A gólok Nacsá (2) és Fometh (1) rúgták, a harmadik gól volt. A BAK-ból jötek voltak Nemeti, Nacsá és Feisthamel I., a Jadranból a két bekk túnt ki és a kapus.

SPORT

A Szand serleget tüzött ki az ifjúságnak

Október 1-ig kell benevezni a serlegmérkőzésekre

A futballsport fejlődésének egyik legfontosabb tényezője a játékosnevelés. Utánpótlás nélkül egyetlen csapatnak sincs jövője és épen ezért minden irányzóknak az a legfőbb törekvése, hogy minél több fiatal futballista álljon a rendelkezésére.

Szubotícán az ifjúság sportbeli nevelésére állandóan gondot fordítanak az egyesületek és ebben a törekvésükben ériekesen támogatják őket az Ifjúsági Sportbizottság. Amíg azonban a bizottsághoz tartozó ifjúsági csapatok rendszeres bajnoki mérkőzésekben vesznek részt, a nagy egyesületek »törpéi« különösen a bajnoki kampány idején csak ritkán jutnak nyilvános mérkőzésre, amely pedig első orban alkalmas arra, hogy a fiatalok ambícióját és mérkőzéseik komolyságát növelje.

Ezt a hiányt sokan érzik azok közül, akiknek az ifjúsági sport fejlődése a szívükön fekszik és az egyik vezető szubotikai egyesület részéről most ebben az

irányban örvendetes kezdeményezés történt. A SzAND-nak azok a tagjai, akik a Bárány-kávéház törzsasztalánál tartják naponta összejövetelüket, egy ezüst serleget ajánlottak fel arra a célra, hogy azért az ifjúsági csapatok mérkőzzenek. A serlegmérkőzéseket kuparendszer szerint bonyolítják le és azokon az alszövetséghez tartozó egyesületek ifjúsági csapatai mellett az Ifjúsági Bizottság csapatai is részt vehetnek.

A SzAND ifjúsági serlegéért október 6-ikán kezdődnek a mérkőzések és a résztvenni szándékozó egyesületek nevezésüket legkésőbb október 1-éig nyújthatják be a Bárány-kávéházban Neverkia Tibornál, a SzAND ifjúsági intézőjénél.

A nevezések lezárása után a résztvevő egyesületek meghívtatjai állást tartanak, amelyen megbeszélik a serlegmérkőzések feltételeit és megejtik az ifjúsági meccsek sorsolását.

A bánáti sportegyesületek a szubotikai alszövetséghez akarnak csatlakozni

Az Obilics kezdeményezésére akció indult a beogradi alszövetségől való elszakadásra

Becskerekéről jelentik: A becskeréki sportegyesületek körében hosszabb idő óta elégedetlenség uralkodik a beogradi labdarúgó alszövetség működésével szemben. Ez az elégedetlenség most érdekes akciói eredményezett. A becskeréki Obilics a kiváló képességű bánáti bajnokesapat elhatározta, hogy lépéseket tesz abban az irányban, hogy a *beogradi alszövetségből kilépjen és a szubotikai alszövetséghez csatlakozzék*.

Ez a törekvés élénk visszhangot keltett a többi becskeréki és bánáti egyesületeknél is. Az egyesületek körében élénken foglalkoznak az Obilics akciójával és általában szimpatizálnak a bajnokesapat kezdeményezésével. Ebben az ügyben élénk megbeszélések folynak az egyes egyesületek vezetői között és az akció egyre

komolyabb méreteket ölt. Az egyesületek egy határozatot, hogy *rövid időn belül az összes bánáti egyesületek közös konferenciára jöjnek össze Kikudán*, ahol a kérdést részletesen megvitatják és megállapítják azokat a lépéseket, amelyekre a beogradi alszövetségtől való együttes kilépés és a szubotikaihoz való csatlakozás érdekében szükség van.

Valószínű, hogy a kikindai konferencián egységes álláspont fog kialakulni a Beogradtól való elszakadás mellett, azonban az is valószínű, hogy *a terv kivételnek komoly akadályai lesznek* és kérdés, hogy az egyesületek együttes akciója le tudja-e majd küzdeni a fölmerülő akadályokat. Mindenesetre bánáti sportkörökben az akció iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A földművesosztály számára nem lesz több elviselhetetlen teher a bankkölcson

Dr. Markovics Bogdán, a Privilegizált Agrárbank elnökének nyilatkozata programjáról

Beogradból jelentik: Dr. Markovics Bogdán, a Privilegizált Agrárbank elnöke abból az alkalomból, hogy a bank jelentkezési felhívást bocsájtott ki a kölcsönigénylőkhez és ezzel megkezdte érdemleges munkáját, érdekes nyilatkozatot tett az egyik beogradi lap munkatársa előtt az Agrárbank programjáról.

— Az Agrárbank megalakítása — mondotta többek között Markovics Bogdán — egyik legnagyobb telete volt az utóbbi évek állampolitikájának. A mi fajunknak jellegzetes jótulajdonsága az, hogy az igazán komoly és igazán elhatározó pillanatokban teljes mértékben átérzi a szituációt, elveti az önös érdekeket és egész szívvel a nagy nemzeti érdekek szolgálatába szegődik. A földművesosztadalom helyzete igen komoly volt és éppen a legjobban történt meg az Agrárbank megszervezése. Több mint két év óta küzd* hősiesen a földművesosztály a súlyos gazdasági viszonyokkal, amelyeket még jobban megnehezítettek az elemi csapá-

sok a rossz termés és a kedvezőtlen értékesítési lehetőségek. Az Agrárbank segíteni akar és segíteni fog a földművesosztályn. A bankra óriási feladatok várnak, de a hétszáz millió dináros tőke, amely rendelkezésünkre áll, lehetővé teszi számunkra, hogy feladatainknak és céljainknak teljes mértékben megfelelhessünk.

Markovics Bogdán nyilatkozata további során részletezte a földműveskölcsönök feltételeit és kijelentette, hogy ezekhez a feltételekhez a bank vezetősége minden esetben szigorúan fog ragaszkodni, mert az eredményes működés első feltétele, hogy a bank mindig hozzá jusson követeléséhez.

— Az Agrárbank — végezte be nyilatkozatát Markovics Bogdán olyan földművesosztályt fog nevelni, amelynek számára a bankkölcson nem elviselhetetlen teher, nem Damokles kardja, hanem áldásos eszköz lesz, amely lehetővé teszi a fejlődést, a munkát és a boldogulást.

táraknál 32.083.220 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 32.083.220 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékoknál 9.924.643 dinár, a bánátiaknál 28.001.784 dinár, a bácskaiaknál 23.202.599 dinár, összesen 1.355.999.709 dinár összegben.

Folyószámlabetétek: a bácskai bankrészevnytársaságoknál 19.218.470 dinár, a bánátiaknál 36.925.985 dinár, a szerémiéknél 10.864.955 dinár, a muraköziekénél 2.637.436 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 12.550.467 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 404.673 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékpénztáraknál 729.932 dinár, a bácskaiaknál 123.958 dinár, összesen 83.755.856 dinár összegben.

Reeszkompt volt: a bácskai bankrészevnytársaságoknál 47.805.867 dinár, a bánátiaknál 39.747.094 dinár, a szerémiéknél 23.167.114 dinár, a muraköziekénél 2.743.190 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 872.000 dinár, a bácskai szövetkezeti takarékoknál 279.500 dinár, a bánátiaknál 1.181.000 dinár és a szerémiéknél 2.610.499 dinár, vagyis összesen 118.506.174 dinár.

Külföntéle passzívok: a bánáti bankrészevnytársaságoknál 35.045.972 dinár, a bácskaiaknál 251.440.724 dinár, a szerémiéknél 54.633.683 dinár, a muraköziekénél 3.567.799 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 803.300 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 2.329.815 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékoknál 3.980.965 dinár, a bánátiaknál 3.385.630 dinár és a bácskaiaknál 1.152.812 dinár, vagyis összesen 356.343.720 dinár.

Tiszta nyereség volt a bánáti bankrészevnytársaságoknál 7.966.710 dinár, a bácskaiaknál 12.097.895 dinár, a szerémiéknél 5.546.740 dinár, a muraköziekénél 534.541 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 255.231 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 277.836 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékpénztáraknál 375.295 dinár, a bánátiaknál 245.051 dinár, a bácskaiaknál 466.273 dinár, összesen 27.765.572 dinár.

A vajdasági bankok a múlt év végén 2.1 milliárd dinár aktívával rendelkeztek

A vajdasági bankok szövetségének kimutatása

Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok, pénzüzetek szövetsége érdekes statisztikát állított össze a vajdasági bankok múlt évi forgalmáról. Közgazdasági szempontból ezekből az adatokból igen érdekes következtetéseket lehet levonni.

A kimutatás szerint a Bánáthban 47 bankrészevnytársaság, a Bácskában 63, a Szerémségben 32 és Muraközben 6 bankrészevnytársaság működött. A Bánáthban ezenkívül 4 községi takaréki, a Bácskában két városi takaréki, a Szerémségben 3, a Bácskában 22 és a Bánáthban 4 szövetkezeti bank működött. A bánáti bankrészevnytársaságoknál 1928 végén 43.870.593 dinár, a bácskaiaknak 79.879.395 dinár, a szerémségieknek 11.699.314 dinár, a muraközieknek 2.677.357 dinár, a bánáti községi takarékoknak 1.331.056 dinár, a bácskai városi takarékoknak 13.020.895 dinár, a szerémi szövetkezeti bankoknak 471.461 dinár, a bánátiaknak 1.279.164 dinár, a bácskaiaknak 1.672.634 dinár, vagyis összesen 155.871.860 dinár készpénzkészletük és készpénzkövetelésük volt.

A váltótárcában volt: a bánáti bankrészevnytársaságoknál 312.772.842 dinár, a bácskaiaknál 474.332.566 dinár, a szerémségieknek 158.953.827 dinár, a muraközieknek 21.832.158 dinár, a bánáti községi takarékoknál 11.832.158 dinár, a bácskaiaknál 13.027.000 dinár, a szerémi szövetkezeti bankoknál 14.282.060 dinár, a bánátiaknál 13.128.060 dinár, a bácskaiaknál 5.797.125 dinár, vagyis összesen a vajdasági pénzüzeteknél 1 milliárd 026.457.238 dinár értékű váltó volt.

Lombardkölcson volt a bánáti bankrészevnytársaságoknál 21.531.291 dinár, a bácskaiaknál 49.090.214 dinár, a szerémiéknél 15.330.804 dinár, a muraközieknek 500.209 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 183.470 dinár, a bácskai Városi Takarékpénztáránál 377.692 dinár, a bánáti szövetkezeti takarékpénztáránál 680.367 dinár, a bácskaiaknál 20.039.380 dinár és a szerémségieknek 1.286.914 dinár, tehát összesen 109.020.346 dinár értékű.

Folyószámlabetétek voltak a bánáti bankrészevnytársaságoknál 174.898.134 dinár, a bácskaiaknál 360.283.670 dinár, a szerémségieknek 69.986.204 dinár, a muraközieknek 14.444.066 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 2.998.426 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékpénztáránál 2.851.852 dinár, a bánátiaknál 17.877.448 dinár, a bácskaiaknál 3.133.555 dinár, a bácskai Városi Takarékpénztáránál 18.269.982 dinár, vagyis összesen 662.133.337 dinár.

Kereskedelmi és ipari vállalatoknál a bánáti bankrészevnytársaság 11.148.575 dinár, a bácskai bankok 592.455 dinár, a szerémiéknél 1.788.633 dinár, egy bánáti szövetkezeti takarékpénztár 112.786 dinár, tehát összesen 13.642.449 dinárral voltak előlegekkel érdekelve.

Az **értékpapírtulomány** a bánáti bankrészevnytársaságoknál 14.004.600 dinárt, a bácskaiaknál 25.934.186 dinárt, a szerémiéknél 3.198.179 dinárt, a muraközieknek 83.735 dinárt, a bánáti községi takarékpénztáraknál 39.654 dinárt, egy bácskai városi takarékpénztáránál 587.320 dinárt, a szerémi szövetkezeti takarékoknál 354.569 dinárt, a bánátiaknál 427.398 dinárt, a bácskaiaknál 233.600 dinárt, összesen 45.610.311 dinárt tett ki.

Ingyanokkal rendelkeztek: a bánáti bankrészevnytársaságok 10.075.501 dinár, a bácskaiak 17.272.450 dinár, a szerémiéknél 4.652.281 dinár, a muraköziek 706.312 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékpénztáraknál 137.527 dinár, a bánátiak 63.437 dinár, a bácskaiak 4.687 dinár és a bácskai városi takarékpénztáraknál 124.341 dinár, tehát összesen 33.038.619 dinár értékben.

Egyéb aktívák: a bánáti bankrészevnytársaságoknál 5.812.783 dinár, a bácskaiaknál 84.191.235 dinár, a szerémiéknél 40.655.513 dinár, a muraközieknek 1.154.975 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 44.873 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 2.432.539 dinár, a szerémi szövetkezeti takarékpénztáránál 2.361.659 dinár, a bánátiaknál 82.602 dinár és a bácskaiaknál 1.903.162 dinár, vagyis összesen 138.639.351 dinár értékben szerepeltek.

Eszelint a vajdasági bankok a fenti címeken és a fent felsorolt összetételben 2.184.413.520 dinár értékű aktívák telett rendelkeztek a múlt év végén.

Ezzel szemben a vajdasági bankok passzívái a következő tételekből állottak:

Befizetett alaptőke: a bánáti bankrészevnytársaságoknál 52.667.715 dinár, a bácskaiaknál 77.765.102 dinár, a szerémiéknél 31.062.007 dinár, a muraközieknek 8.765.000 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 627.500 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 755.177 dinár, a bácskai szövetkezeti takarékoknál 7.189.856 dinár, a szerémiéknél 3.089.896 dinár és a bánátiaknál 582.076 dinár, vagyis összesen 176.504.329 dinár.

A **tartalékalap** volt a bánáti bankrészevnytársaságoknál 21.713.506 dinár, a bácskaiaknál 27.292.596 dinár, a szerémiéknél 13.676.931 dinár, a muraközieknek 1.844.360 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 1.045.914 dinár, a bácskai városi takarékpénztáraknál 343.254 dinár, a szerémiéki szövetkezeti takarékoknál 1.034.802 dinár, a bánátiaknál 288.948 dinár, a bácskaiaknál 338.000 dinár, tehát összesen 67.538.401 dinár.

Takarékbetétek voltak a bácskai bankrészevnytársaságoknál 658.042.664 dinár, a bánátiaknál 397.037.658 dinár, a szerémiéknél 167.571.350 dinár, a muraközieknek 28.106.983 dinár, a bánáti községi takarékpénztáraknál 12.019.808 dinár, a bácskai városi takarékpénz-

A Bánáti Mezőgazdasági Egyesület működése

Sztanojloviics Sándor titkár évi jelentése

Beeskerekéről jelentik: A Bánáti Mezőgazdasági Egyesület igazgatósági ülésén Sztanojloviics Sándor titkár előterjesztette az egyesület évi működéséről szóló jelentést. A jelentés szerint az egyesületnek 1928. végén 128 tagja volt 21.718 katasztrális hold földterülettel. Az 1929. évben beiratkozott 86 új tag, két fiókegyesületet alakítva (Szécsány és Bóka), valamint nyolc mezőgazdasági alakulat, ugyancsak a bánáti baromfi- és galambtenyésztők egyesülete, vrsaci Reifelsen szövetkezet, vrsaci bortermelők egyesülete, torontáli mezőgazdasági egyesület, a szajáni, ruszkoszeli, novacernyai és rabei gazdakör.

Az év folyamán az egyesület számos fontos előterjesztést tett a kormányknak. Így többek között kérte a mezőgazdasági kamarák felállítását, véleményt adott az illetéktörvénytervezetről, memorandumot készített a bortermelés fejlesztéséről, javaslatot tett a mezőgazdasági termékek kiviteli ellenőrzéséről, véleményt adott a tisztességtelen verseny elleni törvénytervezetről, a Bulgáriával kötendő kereskedelmi szerződésről, az agrárreform likvidálásáról, a bortörvény végrehajtásáról stb. Jelentést küldött a földművelésügyi miniszternek a romániai marhavészről, Szentán mezőgazdasági pályázatot tartott, előterjesztést tett a földművelési minisztériumnak, hogy a gyapju és bőr vámját szüntessék meg és így tovább.

Azonkívül az egyesület számos fontos mezőgazdasági ügyben közvetlenül intervált a kormányknál, résztvett több fontos mezőgazdasági konferencián, így a jugoszláviai mezőgazdasági egyesületek szövetségének megalakítására összehívott konferencián a jövő évben Beeskereken tartandó mezőgazdasági kiállítás ügyében tartott értekezleten. Az egyesület előerjesztéseit, intervencióit a legtöbb esetben sikerrel jártak és így az egyesület eredményesen működött közre a bánáti mezőgazdaság fejlesztésében.

A teljes sikerhez azonban szükséges van az érdekelte gazdák támogatására, ami azzal érhető el, ha minden bánáti gazda beiratkozik az egyesületbe. Ebből a célból szükség van a legmesszebbmenő agitációra. Végül az igazgatóság elhatározta, hogy az egyesület résztvesz a Szubotican tartandó vajdasági mezőgazdasági kongresszuson és megbizta Sztanojloviics Sándor titkárt, hogy a kongresszuson tartson előadást a mezőgazdák szervezkedéséről.

Holdanként hatszáz dinár kölcsönre van szükségük a bácskai mezőgazdáknak Tíz milliárdot tesz ki a bácskai gazdák vagyona

Szomborból jelentik: A privilegizált Agrárbank alapszabályainak elkészítése és a kamatláb megállapítása után a bácskai tartomány gazdasági ügyosztálya kimutatást készített arról, hogy a bácskai tartomány, illetve a gazdák részére a gazdálkodás intenzívebbé tétele végett mekkora kölcsönösszeg lenne szükséges és a kölcsönzött összegre milyen garanciát tudna a bácskai mezőgazdaság adni. A kimutatással kapcsolatban Jarakula Bogdán, a bácskai tartomány mezőgazdasági előadója a következő nyilatkozatot tette a *Bácsme gyei Napló* szombori munkatársa előtt:

—Az Agrárbank által nyújtott kölcsön felhasználható lenne a földművelés fejlesztésére, intenzívebb trágyázásra, nemes mag- és fajállatok beszerzésére, gazdasági gépek vásárlására és modern gazdasági épületek felépítésére. Ennek a programnak megvalósítására a gazdáknak nálunk holdanként hatszáz dinár kölcsönre lenne szükségük.

A bácskai tartományban 945.968 katasztrális hold termőföld van erdők és legelők nélkül, eszerint összesen 567.590.000 dinár kölcsön lenne szükséges az összes gazdáknak. E kölcsön fedezésére szolgálna a gazdáknak vagyona és annak évi hozadéka, tehát a föld, a gazdasághoz tartozó tenyészállatok és a holt inventár, az évi aratás, tejtermelés, tojás és husztermelés. A bácskai tartomány által eszközölt múlt évi összeírás szerint a bácskai gazdák földbirtokának az értéke 8.581.724.000 dinárt tett ki, amelybe nincs beleszámítva a 108.200 katasztrális hold erdő értéke. A gazdák tulajdonába lévő tenyészállatok értéke ez év március

1-én elkészített statisztika szerint 120 millió dinárt reprezentált. Az állatállomány számszerint: 93.542 ló, 104.989 szarvasmarha, 254.882 disznó, 86.944 juh és 1.331.814 darab szárnyas állat. A gazdasági épületek, gépek, szerszámok és a többi holt inventár ugyancsak ez évi statisztikai kimutatás szerint 276 millió dinár értéket képviselnek. Tehát a gazdák összes vagyona földben, tenyészállatokban és holt inventárban 9 milliárd 077.724.000 dinárnyi összeget tesz ki. E'hez számítandó az évi hozadék (aratás, tej, tojás és hustermelés). A gazdasági hivatal kimutatása szerint ez évi aratás értéke a mai alacsony árak mellett 1.335.170.000 dinár. A bácskai tejtermelés értéke 61.800.000 dinár, míg a tojástermelés huszonnyolc millió dinár összeget tesz ki.

A hustermelés értékét a múlt évben levágot állatok statisztikájából lehet megállapítani. Eszerint 1928. évben a bácskai tartományban levágot állatok száma a következő: 2134 bika, 5706 ökör, 1649 tinó, 10.757 tehén, 25.685 borsnyu, 22.171 juh, 24.733 bányi, 53.940 disznó, 2846 malac. A levágot állatok értéke: szarvasmarhák 81.816.000, juhok 6.174.000, disznók 64.832.000, összesen 150 millió dinár.

—Ebből látható, hogy a bácskai gazdák összes ingó és ingatlan vagyona és azok bruttó jövedelme összesen 10.655.000.000 dinárnyi összeget tesz ki, ami elég garanciával szolgálna a szükséges 567 milliót kitevő kölcsönösszegre. Figyelembe véve a bácskai gazdák nagy szorgalmát, a bank által nyújtott kölcsön abszolút biztosítva lenne.

Miért nincs ára a gyümölcsnek? Hozzászólás a noviszadi gyümölcs piac kérdéséhez

A *Bácsme gyei Napló* a napokban igen kompetens forrásból hírt hozott a noviszadi piac üzletlenségéről. Ennek okát azonban nem a kereskedők szmederevói utazásában kell keresni, vagy a pénztelenségben, hanem a piac összetételében. A kereskedő nem távozik el egy piacról ok nélkül és Szmederevó jó száz kilométerrel messzebb esik a határtól, mint Noviszad, úgy hogy a szállítás onnan sem olcsóbb vagy gyorsabb.

A noviszadi piac a világpiac, illetve a nagy fogyasztási központok egyik szállítója. A szállító, hogy prosperálhasson, a konkurrensseivel felvehesse a harcot, bizonyos előfeltételeknek kell, hogy megfeleljen:

1. előbb kell a fogyasztópiacra érnie, mint a konkurrens;
2. minőségileg jobb árut kell termelnie, mint a konkurrens;
3. a napi piacra gyorsabban és tökéletesebb szállítóeszközökkel kell érkeznie;
4. végül olcsóbbnak kell lennie, mint a konkurrens.

A noviszadi piac üzletlensége csak ez előfeltételek hiányának tulajdonítható. Az első pont a nyári hónapokon keresztül fennáll. Noviszad környékén minden fözelek és gyümölcsfaj, két-három héttel előbb érnek, mint bármely szomszédos termővidéken. Abban a percben azonban, hogy a többiek bejutnak, vége a piacnak. A többiek minőségileg jobb árut, olcsóbb árut adnak és az állam gon-

doskodik gyors és alkalmas szállítóeszközökről.

De miért szaladnak a kereskedők Szmederevóba? Nem jön korán a szőlővel a piacra, nem olcsóbb és nehezebb küzdelmet kell itt is megvívni a szállítási eszközök hiányosságával. Az ok itt a minőség. Ez ugyan nem jelenti azt, hogy a minőség minden akadályt lejtő és ne tessék azt hinni, hogy a szmederevói szőlő a szmederevói termelő előre megfontolt tervének gyümölcse. A termelő sokkal konzervatívabb, sokkal nehezebb, semhogy önmaga képes volna újításokra.

Évtizedekkel ezelőtti Natalia királynő Spanyolországban járt és Almeria vidékén szép szőlőkerteket látott. Az Almeria szőlőtőkéiből hazahozott egy kerteválót és szőlőkeretet ültetett, mikor pedig ez beült, Almeria-tőkéket osztott ki a parasztnak, később a saját kertjét is odaadta és ott termelt szőlő »szmederevka« név alatt falat »pácot és ma konkurrál az anyaszőlővel, a spanyol almával.

Olaszországban negyven hold szőlő- és gyümölcskeretet ültetett két évvel ezelőtti kísérlet. Ebből és a bevált gyümölcsfákat, szőlőtőkéket szerezte a termelőnek megfelelő utasításokkal. Az idén már szorozták almeria (szmederevka) szőlőtőkéket. Görögország még tovább ment. Nemcsak a termelést akarja elősegíteni, hanem német előtanulmányok vezetése alatt szőlőpakolási szakkurzusokat tartott.

Sok mindent kell megtenni, hogy ne legyen üzletlenség a noviszadi gyümölcs piac.

Uj orientációra van szükség a jugoszláv folyamhajózási politikában Függetleníteni kell a folyamhajózást a bécsi befolyástól

A folyamhajózás még mindig nem foglalta el azt a helyet gazdasági életünkben, amely joggal megilletné vagyis azt a helyet, amelyet fontosságánál fogva a folyamhajózás minden államban betölt. Igaz, hogy az utolsó tíz évben számtalan kísérlet történt, hogy a folyamhajózás fellendülése elérhető legyen, de mert ezek a kísérletek nem vezettek azonnal látható eredményre, ez a körülmény elkedvetlenítette az illetékes tényezőket, amiért is folyamhajózási politikánk megmaradt továbbra is eddigi régi irányánál. Ismételt felmerült annak a szükségessége, hogy folyamhajózási jövedelmink lényegesen fokoztassanak.

Folyamhajózásunknak a belföldi és külföldi forgalomra kétféle tarifája van. A hajózás egyfelől ellátja a belföldi piacokat a szükséges nyorsanyagokkal, másfelől a külföldi piacokra viszi a jugoszláv termékeket, de meg kell jegyezni, hogy a külföldi piacok ellátása még jugoszláv cikkekkel is csak kis mértékben történik a jugoszláv folyamhajózási vállalatok révén, mert a külföldi piacokat ugyancsak uralkodó részben a külföldi hajózási vállalatok látják el és mert a jugoszláv hajózási vállalatoknak nincs az a hatáskörük, amelyeket

joggal betölthetnének. Ebben rejlik a mi hajózási politikánk legnagyobb hibája. Ez a helyzet azáltal áll elő, hogy nincsenek külföldi hajózási tarifáink és kénytelenek vagyunk a külföldi hajózási vállalatok díjszabásaihoz alkalmazkodni. A külföldi forgalom díjszabását Bécs diktálja nekünk, mi ehhez alkalmazkodunk, azzal hozzuk összehangba a mi tarifáinkat is és szinte gődjelen temásoljuk az osztrák díjszabást. De ez nagy hátrány a mi folyamhajózásunkra, mert ez a díjszabás olyan tételeket tartalmaz, amelyek a mi helyi viszonyainknak semmiképp sem felelnek meg és így exportörünk külföldi hajózási vállalatokhoz fordulnak. Amíg Jugoszlávia ugyancsak csak 30-40 vagon ürtartalmu uszályokkal rendelkezik, addig a külföldi hajózási vállalatok uszályai legfeljebb tíz vagon ürtartalmuak és így a berakásra és a szállításra alkalmasabbak és kisebb költségekkel továbbíthatók.

Minden államnak, amely a Duna mentén fekszik, az volt az igyekezete, hogy a Dunához való összeköttetéseket minél előbb kiépítse, az új vasúti vonalak tekintettel a Dunára, úgy építtek ki, hogy azok egy a belföldi forgalom, mint a külföldi szállítmányok

szempontjából gyors és előnyös összeköttetést biztosítsanak. Ilyen intézkedések némszak a forgalom gyors lebonyolítását érték el, de fokozták a kereskedelmi forgalmat is, mert a hajózási vállalatok arra is szívesen helyezték, hogy az uszályok ne csak a Dunán lefelé való szállításhoz legyenek előnyösek, de megakadva is térjenek vissza, míg a mi hajózási vállalatunknak csak a legértékesebb esetben nyílik alkalma árut Dunán lefelé is szállítani. Természetesen ez a körülmény nagyon megdrágítja a szállítási költségeket.

Ennek az az oka, hogy közlekedési eszközöknek nincsenek kellően összehangba hozva a nagy nemzetközi hajózással, a Dunával. Szükség van tehát, hogy ezek a közlekedési vonalak a Duna-Hinterland-jában kellő összeköttetést kapjanak magával a Dunával és ezzel a hajózási vállalatok működési köre kitáguljon, ami maga után vonná a költségek csökkentését. A vizit kellő kihasználás mellett még mindig olcsóbb, mint a vasúti út, mert a hajózási vállalatok költségei még messze mögötte maradnak a vasúti költségek mögött, de nálunk ezek a költségek körülbelül kiegyenlítik egymást, sőt, ami másutt bízhatatlannak hangzik, a vasúti szállítás némely helyen még olcsóbb is, mint a vízi.

Nálunk háromféle osztályba vannak az áruk sorozva és pedig súlyra való tekintet nélkül, míg a nemzetközi hajózási díjszabás, amellyel ugyancsak minden dunamenti ország rendelkezik, az áruszállításban tízfélé megkülönböztetést állapított meg és ehhez mérten szabta meg a díjszabást. Ezenfelül mind a tíz osztály még három-három alosztállyal rendelkezik és így ugyancsak minden árunem figyelembe van véve és ez megkönnyíti egyúttal az exportörök kálculációját, akik ezáltal versenyképesebbek, mintha az árakat a mi hajóinkon szállítanák. A mi hajózási tarifánk mellett hajózási vállalatunk hátrányban vannak. Megbízni a hajózási forgalmunk fejlesztése és ehhez a szempontból nincsen jelentősége annak, hogy vajon a hajózásunk magánvállalatok kezében van-e, vagy amint 1925 óta van: állami kezelésben, mert a tarifapolitika azóta is változatlan maradt, leszámítva a néhány lényegtelen változást, amit azóta eszközöltek. 1925 óta a harmadik tarifa osztályból négy alosztályt készítettek, ami javulást jelent, de még sokára nem az, amit a gazdasági életünk a hajózási vállalatoktól vár.

Mindenekelőtt tehát mentesíteni kell magunkat Bécs befolyásától és az árakat a mi viszonyaink szerint kell a díjszabásban megállapítani, másfelől tarifapolitikánkat alapos revízió alá kell venni, hogy a hajózás minden előnyét kihasználhassuk. Az 63. exportkampány megkezdődött, a kivétel a Duna mentén való szállítást tesz lehetővé, a külföldi hajózás tulajdon el van foglalva, míg a mi hajózásunkat nem veszik kellő mértékben igénybe, mert sem az árak nem felelnek meg, sem a hajózási eszközök nem elegetes. Ezen kell segíteni és csak akkor fejlődhetik folyamathajózásunk.

BELFÖLD

Augusztusban emelkedett a kivitel. A jugoszláv külkereskedelmi hivatal most tette közzé az augusztusi kivitel statisztikai adatait, amelyek igen kedvezőek. A kivitel 1.006,2 millió dinárra rugott és ezzel 312,4 millió dinárral, illetve 45 százalékkal nagyobb volt, mint tavaly augusztusban. Ez év első nyolc hónapjában 4,6 milliárd dinár értékű áru került kivitelre, míg tavaly ugyancsak az idő alatt csak 3,9 milliárd dinár volt a kivitel. Eszerint az emelkedés a múlt évhez képest 743 millió dinárnak, vagyis 19,15 százaléknak felel meg. A rekordot a buzakivitel hatalmas méretű fellendülése idézte elő. Augusztusban 16,173 vagon búzát vittünk ki, 372 millió dinár értékben és így a buzakivitel értékben is a kivitt összes cikkek között az első helyen szerepelt. A fakivitel 126,8 millió dinárra, a tojáskivitel 60,6 millió dinárra, a sertés 47,8 millió, a nyers réz 44 millió, a szarvasmarha 23,3 millió, a friss gyümölcs 20,80 millió, tűzifa 20,7 millió, a friss húz 19,9 millió, a cement 14,4 millió, a kender 16,5 millió, a tölgyfalpák 14,6 millió, a tengeri 12,8 millió dinárral szerepelt a kiviteli listán. A többi árunem 10 millió dináron aluli kivittelt ért el. Augusztusban 695.077 tonnát tett ki a kivitel a tavalyi augusztus 445.438 tonnát kitevő kivittel szemben. Ez év első nyolc hónapjában a kivitel 3.270.683 tonnát tett ki a tavalyi első nyolc hónap 2.898.439 tonnával szemben. Az idei utolsó ötnegyed bizonyára lényegesen kedvezőbb fogja tenni a külkereskedelmi mérleget, mert a kivitel nagymértű fokozása várható.

Svájci érdeklődés vette át a zsemuni villanyközpontot. Noviszadról jelentik: A zsemuni villamosági központ, amely eddig kizárólag jugoszláv érdeklődés kezében volt, átment egy svájci érdekes csoport kezébe. A svájci többségű csoport a szászváros névű részvényeket, amelyeket közben 500 dinárra felértékeltek, 800 dináros áron vette át. Ez a svájci érdekes csoport tárgyal a mitrovicai és a sztárapázovai villamos központok átvételéről is. A Ludwig Marx-féle domi (Szlovénia) lakikécskégyár alapítóját négy millióról nyolc millióra emelte fel. A gyár nagyobb áremi beruházásokat eszközölt.

A „Pyram-pasza“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chap in“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében egy igen érdekes gyermekjátékot szolgáltat ki az eladó

Országos vásár Odzacin és Csantaviren. Odzacin vasárnap, 29-ikén a bucsu napján tartják meg az országos vásárt. — A csantaviri országos vásárt, amelyet a járásban fellépett állapotosság miatt elhalasztottak, szintén vasárnap 29-ikén tartják meg. A vásárra vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Lókiállítás Szlavóniában. Osziyekről jelentik: Az elmúlt vasárnap a Tominovcai lötenyészti egyesület Kutjevó községben hatalmas lókiállítást rendezett, amelyen résztvettek Kutjevó, Tominovca, Porecsi és Ciglenika község lötenyészti. A díjazásokra a tartomány tízezer dinárt adott. A kiállításon Tominac község 24, Kutjevó 36, Porecsi 33 és Ciglenika község 27 lovat állított ki. 1250 dinárt nyert a Gratia nevű ló, tulajdonos: Gleisinger József Tominovac. 700 dináros első díjat nyertek: Kerkica, tulajdonos: Bayer Antal Tominovac, Bibir, tulajdonos: Babics Antal Kutjevó, Copra, tulaj-

donos: Kerker József Porecsa, Plaszi, tulajdonos: Bayer Iván Ciglenika. 400 dináros második díjat nyertek: Julesa, tulajdonos: Hurski Vinka Belistye, Julesa, tulajdonos: Aksamovic Ante Kutjeva, Manca, tulajdonos: Vebor Iván Porecsa és Maiza, tulajdonos: Danek Dragutin Ciglenika. Ezenkívül negyvenhárom 100 dináros harmadik díjat osztottak ki. A városi vendégek a kiállítás után megtekintették báró Turkovics szőlőbirtokát, valamint hatalmas pincéjét.

A jugoszláviai kézmű- és textilárnyagkereskedők országos konferenciája Noviszadon. Noviszadról jelentik: A jugoszláviai kézmű- és textilárnyagkereskedők vasárnap, szeptember 29-ikén délelőtt 10 órakor Noviszadon a tizede nagyermeben országos konferenciát tartanak, amelyen megalkotják a kézmű- és textilárnyagkereskedők országos szövetségét. A konferencia iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

elnökön kívül a tagoknak még a fele van jelen.

A kereseti adót kivétő bizottság hatásköre csupán abban áll, hogy megállapítja, illetve felbecsüli az egyes adóköteleseknek mult évi tiszta jövedelmét, mely után az adóhatóságoknak a folyó évre szóló kereseti adó kivetésénél alapul szolgál.

Ugy az állami képviselő, mint az adóköteles kézhetik a bizottságtól tanuk és szakértők kihallgatását. Azok az alkalmazottak, kik az adóköteles szolgáltatásban állanak vagy állottak, csak ennek beleegyezésével hallgathatók ki. Az adóköteles kereskedő kérheti a bizottságtól könyveinek átvizsgálását, de maga a bizottság is elhatározhatja az adóköteles kereskedő könyveinek megvizsgálását, ha ez abba beleegyeznek. Ha azonban az adókövető bizottság határozatilag már megállapította a tiszta jövedelmet, az adóköteles kereskedő már nem hivatkozhatik többé könyveire.

Fontos tudni minden adókötelesnek, hogy háztartásbeli kiadásai nem tekinthetők üzleti rezsiköltségeknek, valamint a családja tagjainak fizetett munkadíj vagy fizetés sem, ha azok vele közös háztartásban élnek.

Az adókövető bizottság határozatát az elnök ugyanazon az ülésen előszóval adja az illető adóköteles tudtára. A fél nem köteles erre nyilatkozni a tekintetben, hogy a hozott határozattal meg van-e elégedve vagy sem.

Az adóhatóság köteles az érdekelteket az adókövető bizottság határozatáról a kivett adóalap összegének egyidejű közlése mellett írásban értesíteni.

Az érdekeltek a kikézsített határozat ellen a kézbesítés napjától számított harminc napon belül írásban vagy az elsőfoku adóhatóságnál jegyzőkönyvbe való bemondás útján felebevezhetnek. Az állam képviselője az adókövető bizottság határozata ellen szintén felebevezéssel élhet, csakhogy annak határideje az adóköteles felebevezési határidejének letelte után nyolc napra jár le. Az állam képviselője részéről beadott felebevezésről és annak indoklásáról az adóköteles értesítendő, hogy alkalma legyen tizennégy napon belül írásbeli ellenérveit betérjeszteni.

A felebevezés beadása rendszerint nem bír felfüggesztő hatállyal a kivett adó behajtását illetően. Az adókövető bizottságok határozatai ellen beadott felebevezések felett a felszólamlási bizottságok határoznak, amelyek a másodfoku adóhatóság székhelyén működnek. A felszólamlási bizottságok tagjai is háromévi időtartamra nevezik ki. A felszólamlási bizottság áll: az elnökből, ennek helyetteséből, nyolc tagból és ugyanannyi helyettesből. A felszólamlási bizottság elnökjét az adóvezérgazgatóság nevezi ki. A felszólamlási bizottság elnöke (elnökhelyettese) az illető másodfoku adóhatóság főnöke (főnökhelyettese). A felszólamlási bizottság tagjainak és ezek helyetteseinek felét a másodfoku adóhatóság javaslatára az adóvezérgazgatóság nevezi ki az adókötelezettek sorából. A tagoknak és ezek helyetteseinek másik felét szintén az adókötelesek sorából a kamarák választják.

A felszólamlási bizottság megengedheti, hogy a felszólamló — annak felszólamlásában való megindokolt kívánságra — indokait a felebevezési tárgyaláson szóbelileg is előadhassa.

A felszólamlási bizottság határozata ellen az adóköteles a kézbesítéstől számított harminc napon belül a közigazgatási bírósághoz panasszal élhet. A közigazgatási bíróság határozata ellen panasznak van helye az államtanácshoz, de csak az esetben, ha a közigazgatási bíróság megváltoztatta a felszólamlási bizottság határozatát.

Jugoszláv-román kereskedelmi szerződés. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint nemsokára megkötődnek kormányunk és a román kormány között a tárgyalások kereskedelmi szerződés megkötése végett. Felhívjuk tagjainkat, hogy szíveskedjenek a megkötendő kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos észrevételeiket és javaslataikat úgy általános kereskedelmi, mint díjszábsí (tarifális) szempontból mielőbb közölni a »Lloyd« titkári hivatalával, hogy azokat a szerződési tárgyalások során való figyelembe vétel céljából az illetékes tényezőkhöz juttathassuk.

Hatszázmillió dollár az amerikai repülőgépgyárak alaptőkéje

Az Egyesült Államok repülőgépipara a második legnagyobb iparág Amerikában

»A legnagyobb ipar« (»The greatest industry«) című tanulmány, amely nemrég látott napvilágot Amerikában, igen érdekes és értékes adatokat közöl a nagy amerikai repülőgépiparról. A tanulmány ugyanis felsorolja a fontosabb repülőgépgyárakat és pontos adatokkal szolgál az egyes aeronautikai vállalatok alaptőkéjéről is.

Kétségtelen, hogy a repülőgépipar legfejlettebb az Északamerikai Egyesült-Államokban, amit legjobban bizonyítanak az alábbi számok.

Az Északamerikai Egyesült-Államok területén több mint 140 repülőgépgyár van üzemben. (Ebben a számban már benne vannak azok a gyárak is, amelyek mindazon készülékek és műszerek gyártásával foglalkoznak, amelyeknek a használata szükséges az aviatikában.)

Figyelmelen kívül hagyva a »kisebb« gyárakat, az alanti repülőipari vállalatok mindegyikének 10,000,000 dollárnál nagyobb az alaptőkéje:

United Aircraft and Transport	154,500,000 dollár
Wright Aeronautical	78,000,000 »
Fiat Motor Co	76,000,000 »
Curtiss Aeroplan and Motor Co	52,350,000 »
North American Aviation	36,000,000 »
Niks Bement Poud	34,337,000 »
Claude Neon Lights	24,570,000 »
Curtiss Flying Service	18,000,000 »
Keystone Aircraft Co	16,000,000 »
Great Lakes Aircraft Co	15,750,000 »
Aviation Corp of the Americas	15,000,000 »
National Air Transport	14,100,000 »
Transcontinental Air Transport	13,500,000 »
Fokker Airplane Co	13,000,000 »
Aviation Corp	11,570,000 »
National Aviation	10,500,000 »

Ennek a 17 vállalatnak együttes alaptőkéje tehát 600,000,000 dollárt tesz ki, ez pedig olyan horribilis összeg, amellyel királyságunk három éven át gondtalanul vezethetné az államháztartást. Az »United Aircraft and Transport« alaptőkéje például épen elegendő lenne arra, hogy a hadügyi tárcánk három évi kiadását fedezze.

A többi aeronautikai vállalat között van még tizennyolc olyan, amelynek az alaptőkéje nagyobb 1,000,000 dollárnál. Ennek a 18 vállalatnak az együttes (össz-) alaptőkéje 40,000,000 dollárt tesz ki.

Ha már most tekintetbe vesszük azt a fontos körülményt, hogy a legnagyobb 53 aeronautikai vállalatnak összesen 703,000,000 dollár az alaptőkéje, — akkor nagyon is érthetőnek találjuk az amerikaiakat azt az állítást, hogy a repülőgépipar egyike a legfontosabb tényezőknél az Északamerikai Egyesült-Államok gazdasági életében. Csakis ennek a hatalmas tőkének köszönhető, hogy ezek a vállalatok eddig képesek voltak több mint 60,000 különböző típusu repülőgépet gyártani és forgalomba bocsátani. Egyébként a különböző repülőgéptípusok száma 97 volt.

Ezek az adatok legjobban bizonyítják, hogy az Északamerikai Egyesült-Államokban már igen rövid idő múlva a repülőgépipar lesz a legfejlettebb, mivel valószínűleg már a jövő év folyamán túl fogja szárnyalni az automobilipart, amely ma az első helyen áll.

Az aeronautikai vállalatok részvényeit állandóan emelkednek a tőzsdén. Így például a »Boeing Airplane« vállalat részvénye a mult év novemberétől decemberéig, — tehát egy hónap alatt — 30 dollárról 95-re emelkedett.

(Dr. S. M.)

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotia: a Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

Az adókövető bizottságok szervezete és az adókötelesek jogai érdekeik védelmére

Tekintettel a hczánk sűrűn érkező kérdézősködésekre időszerűnek tartjuk az adózók tájékoztatására az adókövető bizottságok szervezetét, hatáskörét és működését ismertetni.

Köztudomású, hogy a közvetlen adókról szóló törvény rendelkezési szerint a fizetendő adó alapját az adókövető bizottság állapítja meg. Minden elsőfoku adóhatóság (Porecsa Uprava) területén szabályszerűen adókövető bizottság működik. Az illető adóhatóság székhelye egyúttal az adókövető bizottság székhelye is. A pénzügyminiszter azonban a szükséghez képest egy adóhatóság területére több adókövető bizottságot is nevezhet ki.

A másodfoku adóhatóság (Finansijska Direkcija) minden adókövető bizottsághoz egy állami képviselőt nevez ki, aki az adókövető bizottság elnöke szavazati jog nélkül. Ez az állami képviselő a legképzettebb és a legteljeskörűbb tisztviselők köréből nevezendő ki.

Az adókövető bizottság elnökből, annak helyetteséből,

négy tagból és ugyanannyi helyetteséből áll. Az adókövető bizottság elnöke annak az elsőfoku adóhatóságnak a főnöke, amelynek területére az adókövető bizottság fel van állítva. Egy tagot és egy helyettesét a másodfoku adóhatóság nevez ki az adókövető bizottságba és pedig a tapasztaltabb tényleges vagy a nyugdíjas állami tisztviselők köréből, míg a többi három tagot és azoknak helyetteseit a községi (városi) képviselőtestület választja az adókötelesek sorából, kivéve a kereskedelmi és iparkamarák székhelyeit, mert azokban a kereskedelmi és iparkamarák választják meg ezeket a tagokat.

Az adókövető bizottság tagjait három évi időtartamra nevezik ki, illetve választják meg. Tagjai csak feddhetetlen előéletű polgárok lehetnek, akik legalább öt évig állandóan tartózkodnak azon a helyen, irástudók és összes polgári jogaik birtokában vannak.

A bizottság tízései titkosak. Ezekben csak az adóköteles, vagy annak képviselője, illetve meghatalmazottja vehet részt. Mint meghatalmazottak csak ügyvédek, közjegyzők vagy jogosított pénzügyi képviselők jelenhetnek meg. Pénzügyi jogi képviselők csak olyan személyek lehetnek, akik jogvégeztek és az adóügyi szakban legalább tizenöt évi tényleges szolgálatot mutathatnak fel.

Az adókövető bizottság jogszabály határozhat, ha az

KORONA

BONOKAT

minden mennyi égben

vásárol a lejjebb asabb árban

Rádió Reklám, Subotica

Pašičeva 7.

12 hónap és nem 3 év alatt
65 darab eladott és felállított

PETKUS vetőmagnisztító-
és osztályozógép

a legmeggyőzőbb bizonyítéka annak az elismert ténynek, hogy a mai kor legtké-
letesebb és legmodernebb vetőmagnisztító gépe a PETKUS beépített szárazon
csávázó készülékkel!

Miután az országban más gyártmányu vetőmagnisztítógépek is vannak
forgalomban, érdeklődjék saját érdekében az elért eredményekről
ott, ahol a PETKUS már a múlt évben is dolgozott!

Mindennemű felvilágosítást ad a vezérképviselőt:

BÁRDOS és BRACHFELD, NOVISAD, Željeznička 105/107

Somborban üzemben bemutatja és díjmentes felvilágosítással szolgál Gromilović Tamás
Szentán pedig Zentai Béla vaskereskedő

TÁRCA

Nina Petrovna szerelme

Nina Petrovna a csodálatosan szép asszony egy
kozák ezredesnek a kedvese. Selymek és ékszerek ra-
gyogásában, illatok bihorfelhőjében él gondtalanul,
fényűzően. Egy napon Nina Petrovna megismerkedik
egy fiatal gárda-kadéttal és egy mámoros pillanatban
odaadja neki hálószozája kulcsát.

Itt kezdődik a csókoktól forró és könnyes fájdal-
omtól szomorú regény: Nina tragédiája. A fiatal ka-
dét felkeresi Nina Petrovna, de a gárdakapitány tet-
ten éri őket, Nina bevallja, hogy szereti a kadétot és
követi őt a szegénységbe is. A szép asszonynak ek-
kor a pompás lakást, a zajos életet fel kell cserélnie
egy szerény kis szobával, a lemondással és a sze-
génységgel. Nina Petrovna elköltözik a palotából és a
fényt és a drága selymeket elfeledteti vele Mihály for-
ró szerelme. Naponta találkoznak a csendes kis
fészekben, boldog órákat töltenek együtt, a vágyak
ringó hajóján repülnek, de Mihály a boldog elfeledke-

zések percében is egy bánatos árnyat lát lebegni Nina
Petrovna arcán. A kadét ráeszmél arra, hogy szerel-
me milyen nagy áldozatot hozott érte: lemondott a
fényről társaságról, a zajos, gazdag életéről. Mihály
abban reménykedik, hogy nemsokára hadnaggyá lép-
tetik elő és akkor abban a helyzetben lesz, hogy szer-
elmesét a pénz fényével, a pazar élet elbűvölő színei-
vel veheti körül.

Mihály rabja lesz a pénzszerezés gondolatának.
El akarja kápráztatni Ninát, vissza akarja varázsolni
a régi életét... Kártyázni kezd a tiszti kaszinóban.
Eleinte nyer, de belép a kozákezredes, Nina régi pa-
rátja, ő is játszani kezd és Mihály minden pénzét el-
veszti... Elkeseredésében a kadétot hamisan játszik.
Az ezredes észreveszi, kihívhatja, megleckézteti, majd
aláírta a kadéttal egy irást, melyben az elismeri,
hogy hamisan kártyázott. Mihály sorsa most az ezre-
des kezében van és megkíséreli ily módon visszasze-
rezni Nina Petrovna. Felkeresi Ninát, megmutatja
neki az irást, amely tanúsítja, hogy kedvese hamisan
kártyázott, Nina sajgó szívvel érzi, hogy bűnbe so-
dorta Mihályt.

— Add vissza — mondja Nina Petrovna — Mi-
hálynak ezt az irást és én holnap visszatérek hozzád.
Az ezredes örömmel beleegyezik ebbe, felkeresi a
mit sem sejtő kadétot és visszaadja neki a sorsdöntő

irást. Mihály utolsó megmaradt pénzén egy pár cipőt
vesz ajándékba kedvesének és boldogan siet hozzá.
Nina Petrovna összetörtén, de hűvösen fogadja Mi-
hályt, — akit szeret, halálisan szeret, — és mégis
hazudik neki. Hazudik és azt mondja:

— Nem szeretlek, nem bírom ezt a szegénységet,
kivánom a fényt, a mámort, a pezsgőt, az életet...

Mihály összetörtén, csalódottan, megszegyonyitve
távozik, Nina Petrovna pedig szívében a csodálatos
szép napok zengő édes emlékével visszatér az ezredes
palotájába....

Másnap virágcsokorral a kezében boldogan lép
be Nina Petrovna szobájába az ezredes. A szép asz-
szony puha pamlagán fekszik, mintha aludna. Az ezre-
des odalép hozzá, de arcára odafagy a szerelmes
mosoly:

Nina Petrovna halott...

Lábán az a cipő, amelyet utolsó pénzén vett neki
Andrejevics Mihály, akit szeretett, jobban a fényről,
kincséről, palotájáról, mindennél és akiért feláldozta
életét is.

*

A filmet diszeloadás keretében, kibővített zenekar-
ral a Líka-mozi mutatja be 1929 szeptember 26. 27.
28. 29-én, csütörtöktől vasárnapig 4, 6 és 1/2 órakor.

A tudomány

Antiszeptikus fog-

Bakteriológiai vizsgálataok igazolják, hogy ez a víz megöl minden kórokozót, lehetővé teszi azok elszaporodását, a mara, a szájte-
nek, a torok, a száj és a garatokat me tisztítja a ragályos orozó és terjesztő baktériáktól, a fogakat tisztán tartja és megőrzi azok szilp fe-
nérségét.

Kifűti védekező-
szer a torlódás és a
szájbetegségek meg-
akadályozására, —
egyedülálló szer bír
mely ragályos be-
tegségnek, az an-
gina, reuma, sziv-
izomzat megbete-
gedése, szanyoi-
nátha, influenza,
nátha, stb. ba-

uj sikere!

száj- és garatviz!

elülnek a szájra be és ez-
zel a szervezetre való beha-
tolása ellen.

Garatmegbet gedések-
nél kiűző hatású öbfi ö-
szer.

Kü önösen nélkül öz-
hete leu az iny- és az
állkapocs megbetegedé-
seinél és az olyan te-
tegségek tartama alatt,
amelyeknél a be eg-
bismutol: gyógyszer haszná-
lat.

Kapható minden
gyógyertában és
drogériában

Ara 5vegenkint
24 dinár.

57

Butorok

gyermekkosik
gyári áron Szuboticán

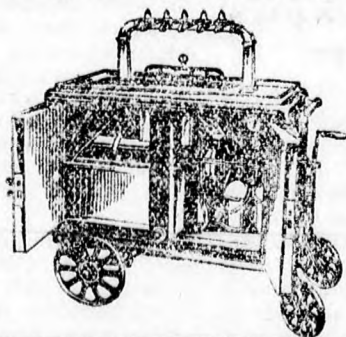
a legnagyobb választékban és legolcsóbban

ERDÉLYI A.

lakásberendezési vállalatnál szerelők be.
Bona Sudarevičeva ul. 4.

Mozgó limonádé-kimérő apparátust szódagyártóval

tetszetős kivitelben és hygienikus berendezéssel gyárt

Braća Goldner
jégszekrény-, fabutor- és
r zárúgyár

Subotica, Jugovića 20
Telefon 1-34

Kérjen árajánlatot!

Bencze Antal és Fia műbutorgyára

Gyár és központ: Veliki Bečkerek — Fikóli let: Beograd, Ko arčeva 8

Alapított 1861

Az összes stilbutorok elsőrangú előállítás. Kiváló minőség. Legnagyobb választék
Szolid árak! Saját tervező műterem! Szolid árak!
Állandó butoraiállítás Vel. Bečker: ken, függőnyökkel, szőnyegekkel és terítőkkel és
teljesen berendezett, a kiállítás céljára épített helyiségekben 1084

ROSSUTH-PENZIO

Budapest legújabb és
lehetőleg előbb penziója
MEGNYILT

V., Kossuth Lajos-tér 10
(Nádor-n. árok) Telefon: 976-34 és 996-95

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegeyi Napló
1929

(Elkészül a film)

Dezsőről nem írt. Nem azért, mintha elfelejtette volna Rózsi levelének azt a passzusát, a mely róla szólt. Sőt. Tulságosan mélyen magába szivta a felőle érkezett híreket, amelyek — mint rájött — mostani keserves hangulatának is egyik főtenyezőjévé váltak. Csak éppen irtóztott a lelki számadásoktól a szelid jó fiúval kapcsolatban. Adósának látta magát és úgy érezte, mintha végzetesen becsapta és kifosztotta volna. Felelősséget érzett és lelkifurdalást.

Kedvetlen nappalok, pezsgőbe fulladó mafeledt éjszakák, munka és munka közben teltek a hetek és a hónapok.

Ősz lett, szomorkás, szivetszorító ősz. Tavaly ilyenkor még Wagner Margitnak hívták és könyvelési feladatokat, meg válaszra váró üzleti leveleket nyomtak a kezébe a Takarékpénztár és kereskedelmi részvénytársaság dohos, félhomályos irodaszobájában. Tavaly még nem hívták Miss Világszépének, az újságolvasók nem ismerték az arcképét, senki se tudta róla, szőke-e vagy barna, boldog-e vagy boldogtalan.

A nappalok kurtábbak lettek, hatkor már sötétedett és a külső felvételeket korán kellett befejezni. Sok szabad ideje lett egyszerre. Kedvetelve kóborolta be London, keresztül-kasul barangolt a Themse-parti rengeteg uccáin, eldugott külvárosi mozik folytatóságos előadásaira lopakodott be és a színetben hosszan elnézte az összeszeboruló párokat, akik a pöttömnyi páholyok mélyén ijedten rebbentek szét, amikor hirtelen kivilágosodott a skatulyaszerű nézőtér. A szájukon még ott égett a csók és ennivalóan ügyefogyottak voltak, amint mindenáron elfogulatlanoknak akartak látszani. Margit ilyenkor keserű szájzúval fordult vissza a semmitmondó fehér mozivászon felé. A kisvárosi vasárnapdelutának jutottak eszébe. Mennyiszer ültek kettesben Dezsővel a leglátványos zsoltyesorban, közepén, közvetlenül a gépház fölött. A vetítógép monoton zúgása tullest szorongatott a keserves zongorasózt és amíg a lepedőn Tom Mix élete kockázatásával lóháton gázolt át az ijeszítő hullámozó vad folyamán az ő bátorítatlan keze néha odaért az ő selyemtarisnyás térdéhez...

Mostanában egyre gyakrabban kapta magát rajta, amint efféle érzékeny reminiscenciákon lovagol a képzelete. Ilyenkor komolyan haragudott magára.

— Csak nem fogok keseregni, mint egy varólyány, — igyekezett rendbeszedni rakoncátlanul kalandozó gondolatait — Wagner Margit, a hideg, okos, céltudatos Wagner Margit és a kesergés? Most a világhír kellős közepén? Ostobaság!

De ez csak rövid pillanatokig tartott. Azután megint elröppentek a gondolatai az egyre sivárabbá váló jelentől.

A londoni ősz ólmos, nehéz köddel köszöntött be. Még a déli órákban is ott világítottak az ivámpák az utak közepén sárgán és rejtélyesen, mint megannyi ismeretlen égitest. A köd finom sörötte sűrű szürke fátyolt vont a városra, a sötét hova-tovább egyenesen életveszélyessé vált a járművekkel és emberekkel zsúfolt, szűk utcák és Margit egyre korábban volt kénytelen hazatérni esténként a hideg eleganciával berendezett lakásba, amelynek szobáiban sohasem tudta otthonosan érezni magát.

Balting mostanában nagyon sokat zavarta. Valami nagyarányú gyapjúüzletről mesélt, ha néha felszaladt hozzá egy teára.

— Nagyon elfoglalt vagyok Darling — lelkenedezte — rendkívüli tőzsdéi betörést tervezünk. A chikágóiak bele fognak örülni.

Margit nem sokat értett az egészről, de nem is nagyon érdekelte. A tőzsdét, a trösztöt, az arbitrázst, a hausset és a baisset, amiről Balting üzleti előadásai során sűrűn beszélt mostanában, ismeretlenül is szívből utálta. A gyáros pedig most már Margit állandó rosszkedvét sem vette észre, vagy legalább is nem vett tudomást róla. Láthatólag nagyon elfoglalt volt. A gyapjúszőzön most volt kibontakozóban a maga teljes pompájában és a mindig nyugodt, mindig hüvös Balting egy időre mintha teljesen beleveszett

volna az üzlet és az üzleti játék feneketlen tengerébe.

A lány pedig hálás is volt neki mindezekért. Balting, mint minden angol, eredetiségével és nagyvilági allűrjei mellett is valóban nyárspolgári természet volt és ez csakhamar meglát-szott a viszonyon is, amely Margithoz fűzte. A gyáros egyre nyárspolgáribb módon fogta fel a liezönt. Pedáns, száraz és közömbös volt, mint egy férj. Mint egy angol férj. Margit minden szükségletéről gavallérosan gondoskodott és nem csodálkozott azon sem, amikor a lány néhány héttel ezelőtt váratlanul azzal lepte meg, hogy sürgős szüksége van ötszáz fontra. Változatlanul barátságosan nyult a zsebébe, vette elő bőrbekötött csekkfüzetét és állította ki a kívánt összegre, ennél tovább azonban mostanában már nem igen ment a gyöngédségben. Margitnak néha csodálkozva kellett megkérdeznie önmagától, vajjon ez a szórakozott, elfoglalt és alapjában véve közömbös üzletember azonos-e a nizzai rejtélyes lovaggal, ak annyi Casanovai ötlettel és eredetiséggel szegődött a nyomába és olyan eredeti módon harcolta ki, hogy megismerkedhessen vele. Egyszer említést is tett erről Baltingnak.

— Maga egy idő óta határozottan megváltozott. Eddig nem mutatkozott előttem ilyen százszázalékos üzletembernek.

Balting mosolygott.

— Hja, mindennek meg van a maga ideje, Darling! Azután minék is turbékolnák, hiszen amugy is az enyém! Nem?

Margit egyre nyugtalanabban tekintett a jövő elé. Azzal tisztában volt, hogy Baltinggal ez nem tarthat így örökké. Arra az eshetőségre nem is gondolt, hogy a gyáros esetleg megunhatná őt, hiszen minden mondatából, minden mozdulatából nyilvánvaló volt, hogy változatlanul szereti. Szereti? Nem. Talán csak kell neki, ez az egész. Esetleg szereti is a maga módján. De nem is ez volt a fontos. A fontos az a kínzó tudat, hogy a szeretője egy embernek, akihez semmi köze sincs és ha végleg el nem akarja veszíteni önmagát, szakítania kell vele. Minél előbb.

Azután ezek a nyugtalanító gondok is elenyésztek. Október közepén elkészült a film. A Világ királynője bemutatóját november tizedikére tűzte ki a filmgyár a Music-Hallba és londoni szokás szerint többszáz embert invitált meg az ünnepélyes aktusra. Kingstonnak rengeteg pénze feküdt a pazar kiállítású filmben és sippal dobbal hirdette az elkészültét. A sajtóbemutatóra meghívót kapott a londoni színházi, irodalmi és publicisztikai élet minden félig-meddig számottevő alakja. A nagy színházi és filmrevü szerkesztőségében Kingston jóvoltából már ott feküdtek a Világ királynője leghatásosabb jeleneteinek oldalas kliséi, beszámolók, riportok, interjúk, intimitások és tartalmi ismertetések jelentek meg a filmről, a szereplőkről és a rendezőkről. Margit neve ezekben a napokban ismét sűrűn jelent meg nyomtatásban. A British Film-nek ez az erőfeszítése érthető volt. Londonban a sajtóbemutatót véglegesen eldől a filmjósorsága sorsa. Ha a darab a legislegelső vetítés alkalmával megbukik, a filmes akár rögtön tűzbe dobhatja az Angliának és Amerikának szánt kópiaikat.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo u Bačkoj Topoli.

Broj 8542—1929.

Oglas

Opštinsko Poglavarstvo u Bačkoj Topoli održaće 3. oktobra 1929. god. u 10 časova u većnici opštine Bačke Topole licitaciju za nabavku zimske odeće za redare i poslužitelje i to:

a) Za redare:

- 14 kom. zimskih bluza (koparana);
- 14 » » pantalona;
- 14 » » kapa;
- 5 » » šinjela;
- 14 » » šubara od crne jagnjetine;
- 14 pari » cipela.

b) Za poslužitelje:

- 9 kom. zimskih pantalona;
- 9 » » prsluka;
- 9 » » kapa; i
- 9 pari cipela.

Licitanti imaju svoje ponude u zatvorenim kovertima sa 100 dinara taksene marke predati opštinskom poglavarstvu u Bačkoj Topoli najdalje do 9 časova 3. oktobra 1929. god.

U Bačkoj Topoli, 23. septembra 1929. god.

Nečitljiv potpis
beležnik.

11179

B. Jerković
knez.

Krauser Károly

cég üveggereskedő Szubotica, Főtér,
ajánlja dusan felszerelt modern
villamos csillárjait,
a mai viszonyoknak megfelelően igen
olcsó áron.

11003

Árverés

1929. évi október hó 4-én délelőtt 9 órakor Kralj. Mária tér 1. sz. alatt Grabinszki szállitmányozónál beraktározott következő ingóságok lesznek birói árverésen eladva: egy teljes ebéd-lő, egy teljes angol uriszoba, több nagyobb és kisebb perzsa szőnyeg, íróasztalok, utazó bőröndök és egyéb szoba- és konyhabutor.

Dr. Schick Károly
ügyvéd, Kula.

11175

Gulyás Antal Trumbiceva ul. 7. sz. alatti (Connepalota) tejsarnokát október 1-én átveszem, esetleges hitelezői 8 nap alatt jelentsék be követeléseiket, későbbi jelentkezést ügyembe nem veszek.

Kiss Sándor

11157

VII., Kragujevačka ulica 14.

Nyilatkozat

Mint a Molnár, Ács és Társai sztáribecseji betéti társaság volt beltagja, ezennel kijelentem, hogy a fentnevezett betéti társaságból szerződésünk értelmében már 1929. évi július hó 1-én végleg kiléptem, szintúgy a hajózási társaság társaságából is, azzal, hogy az összes kötelezettségeket és jogokat a mostani tagokra ruháztam és én nem felelek semmi néven nevezendő ügyben sem a társasággal, sem pedig harmadik személyekkel szemben. Ezentul semmiféle olyan hivatalos iratot, amely a fentnevezett társaságra vonatkozik, nem veszek át.

Novi Vrbasz, 1929 szeptember 23.

11167

Molnár Iván.

Bőr- és ridikül-
lő, pénztárcák, katonai
és civil nyergék, az ősz-
szes bőrök és lőszerszá-
mok előnyös áron kaphatók

Fazekas Máttyás

bőráru-műhelyben
IV., Vilsonova ulica 44.
Rendeléseket és javításokat
olcsón vállal

Amerikában és Európában
is elismerten a legkiválóbb a

STANDARD-ELECTRIC

(UNGSRAM) „CONUS” HANGSZÓRÓJA

Gyári fölerakat

„VOLTA” R.-T. VEL.-BECSKEREK

10516

Felhívás!

Felkérjük a Sombori Iparbank betéteseit, hogy folyó hó 28-ikán (szombaton) este 8 órakor a Fischer-féle vendéglőben megtartandó összejövetelen szíveskedjenek megjelenni.

Lampert
Veszolovszki
Holpert

11207

Hirdetmény

Alulírott Pakaški P. Branko ügyvéd, mint Csizmadija Antal hagyatékának zárgondnoka közhírré teszem, hogy 1929. szeptember hó 29-ikén délelőtt 9 órakor iródamban VIII. kör, Ivana Antunovića ul. br. 3. nyilvános árverésen haszonbérbe adom az 1929/1930. gazdasági évre:

1. A suboticei 4035. sz. telkvi betétben 12250. és 12251. hrsz. felvett 559—221. 2 h. 1503—25 négysz. öl buckai szőlőkben fekvő szőlőt.

2. A suboticei 14833. sz. tlkvi betétben 12242/1. és 12242/2—b. hrsz. felvett 766—378 négysz. öl buckai szőlőkben fekvő szőlőt.

3. A suboticei 20650. sz. tlkvi betétben 12242/2—a. hrsz. felvett 381 négysz. öl buckai szőlőkben fekvő szőlőt.

4. A suboticei 23932. st. tlkvi betétben 41703. és 41702. hrsz. felvett 1 h. 400—1540 négysz. öl legelő Tompán.

5. A suboticei 9671. st. tlkvi betétben 15133. hrsz. felvett 1 h. 345 négysz. öl napkeleti ugarokban fekvő szántót.

6. A suboticei sz. tlkvi betétben 26946. hrsz. felvett 1 h. 369 négysz. öl napnyugati ugarokban fekvő szántót.

A fentételek Pakaški P. Branko ügyvéd iródjában VIII. kör, Ivana Antunovića ul. br. 3. I. em.

Subotica, 1929. szeptember 18-ikán.

Pakaški P. Branko
ügyvéd.

11196

Jevrejska Opština u Bezdanu.

Broj 51—1929.

Pályázat

A bezdáni izraelita hitközség a kántormetszői állásra pályázatot hirdet. A megválasztandó a hitközségi életben előforduló összes teendőket köteles ellátni. Javaldalmazás: lakás, sechita, 1 öl kemény fa, havi 1250 dinár készpénz. Pályázhatnak 50 évnél nem idősebb, megfelelő képesítésű, jugoszláv alattvalók.

11182

Elnökség.

Párisi bevásárlási utamról megérkeztem.

Kérem a t. hölgyközönség szíves látogatását.

Heiduska Mariska Subotica

Hódmezővásárhelyen Szeged mellett

a volt Schilling-féle, 50 éve fennálló, kitűnő meneteli

vaskereskedés

áru nélkül, modern portállal, berendezéssel, lakással

több évre kiadó

Az üzlet fűszer- és porlyvakereskedéssel is kibővíthető, mert egyedül uralja az egész piacot.

A ház, mely vaskereskedőnek a kalmi vétel, sürgősen eladó

Bővebb felvilágosítással szolgál a háztulajdonos:

Szántó József, orvostanhallgató

Hódmezővásárhely 11200

Vasiljević uriszabósága

Subotica, Aleksandrova ul. 13.

Megérkeztek a legújabb őszi angol szövetujdonságok. A legelegánsabb öltönyök, felöltők, télikabátok, mértékutáni készítése. Tekintse meg őríási raktáromat vételkényszer nélkül!

MULTOR

ROTARY

A legolcsóbb és legmodernebb sokszorosító-készülék,

mely a legjobb eredménnyel dolgozik és megfelel a legdrágább készülékeknek a

„MULTOR Co“ Beograd, Obilicav venac 25.

Előnyomdát

legújabb rajzokkal, I-a papíron legolcsóbban szállít

Bleier Armin

előnyomda-berendezési gyára
Senta, Sokolska ulica 5

Noviszádon új modern kétemeletes házban 3 szobás lakások

minden kényelemmel október elsejére kiadók. — Bővebbet: Dr. Klein, Noviszád. Njegoševa ul. 2. 11078

Ha gallérját, fényesen, fehéren és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445

PIUKOVIC gőzmosodába

Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Iskola- és aktatáskák

valamint ridikülök nagy választékban kaphatók

Andrássynál

Subotica, Csirkepiac

Kétszobás modern lakás kiadó

Sugár Manónál
Telefon 47.

DIÁKCIPO Nem bukik meg a tatának a Pistája jó cipőjét a LYÓRSTALPALÓ csináta
Poštanska ulica 4. LUSPAI Tano-ot és munkások felvételnek 246

Sütemény 2 din.

Haboskáv s süteménnyel 5 din.
Teasütemény kg.-ja 60 din.

Alkalmi és lakodalmas Torták

olcsón kaphatók 5408

„MIGNON“

Institorisz Sándor
ujjonnan megnyitott cukrászdájában SUBOTICA, Strossmajerova ul. 22 Halpiac, Faraqó mészáros mellett

Iskolatáskák, mappák és bőröndök

bőrből és vászomból olcsón csakis SCHLAGER bőröndösnél a készítőnél szerezhetők be. Divatos ridikülökben nagy választék. Subotica, Aleksandrova ul. 1 2278

OLCSÓBBAN VESZ

nagyobb választékban, ha szőrmezsűk-ségletét még az őszi szezon előtt szerzi be! — Nagy raktár! Kedvező feltételek!

Zsulyevics szűcs, Subotica
Sokolska ulica 15 10590

20% koronabónok eladását és vételét

leg-olcsóbban közvetítjük Szuboticei Kereskedelmi és Iparba (Vasuti parkkal szemben)

Ügynökök

akik kellő intelligenciával és jó beszélőképességgel rendelkeznek, igen nagy és állandó keresetre tehetnek szert

GERMANIA A.G. TIMISOARA

IV. Strada Bonatz 14 11004

BENCE JÁNOS

tróger mechanikus Subotica
Ciril Metod trg. 20.

Kemény D. Dezső ecetgyára értesíti

vevőit, hogy az ecetgyár és iroda az uccanyítás következtében is a régi helyén marad: Városi hőpárlóval szemben, I., Vojnovičeva 5, Bejárat az új uccán. Ez alkalommal figyelemzteni a t. háziasszonyokat, hogy ha sulyt helyeznek arra, hogy a télire el-tett uborka, paprika és zöldfűszerek mindig szépek és jók maradjanak, csak Kemény-féle eszencet használjanak. 2168

Mübutor

Legjobb és leg-izlésebb csak

Szabadosnál

Subotica,
Daničićev put 1 7281

Uj burgonya

teljesen érett raktárképes

„JULIUS GYÖNGYE“
ékezdere legkiválóbb németországi fajta. Kapható vagontételben meg-egyenes szerint. Másasámmra vas-ton utánvéttől 180 dinárért száll-kal. brutto netto ért. ab Cervenka állomás
DIENER NÁNDOR gazdasági Cervenka 10301

Ha házat venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal

Rádió Reklám-
hoz Subotica, Pašićeva 7

Előíráson új TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és

használt tankönyvek

kitűnő állapotban, új, tartós kötésben

mig a készlet tart

féláron

Előíráson

író-, rajz- és tanszerek jutányos áron

A középiskolai magyar tagozatok növendékeinek figyelmébe!

Tankönyvszükegletüket már most rendeljék meg, mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe ütközik

VIG könyvkereskedés Subotica, Főter**„JUGOTRANZIT“**

Nemzetközi szállítmányozási és elvámolási iroda Gyűjtőforgalom Európa összes államaiból. Olcsó vámkezelés. Tarifiroda.

„POVRACAJ“

Első jugoszláv fuvarlevél felülvizsgáló iroda

Saját érdekében küldje be fuvarleveleit.

Talált többletet azonnal kifizetjük

Subotica, Manojlovičeva ul. 3. Telefon 801

Ügynökök figyelmébe!**NAGY KERESÉT**

Elsőrendű cikkeink magofeleknek való eladására keresünk minden vidékre képviselőket. Ajánlatok

Specialimport, Ljubljana

pošt. ni pretinac 174 címre küldendő

WEITZENFELD i DRUG SUBOTICA

INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes- zsákok

vizmentes ponyvák

Kerti és tüzoltó tömlők,

mindennemű zsinagárak

olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

Malomtulajdonosok figyelmébe!

SZALLITUNK „Gebrüder Böhler A. G. Uzvil“ svájci gyártmányu minden modern malom-gépet.

VALLALUNK malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átszerelését.

KÉSZITÜNK saját műhelyünkben minden min-táju elevátort, csigákat, exhausztorokat, kö-burkolatokat, líttereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 22 2459

A legmakacsabb és legelhanyagoltabb
**székszorulást, gyomor-,
vese- és májbajokat**
gyorsan, biztosan és a kiujulás veszélye nélkül gyógyítja a

FIGOL

A FIGOL kiváló gyógyerejű dalmáciai füge nedv-
ből és tengeri fűvekből készül, tehát minden
veszély nélkül alkalmazható még a legérzékenyebb
gyermeknek és idősebb személyeknek is.
Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógy-
szertára Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár,
három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár. 7022

Révai Adolf
Szubotica
Šokolska 2, Telefon 551

Ajánl:
Elsőrendű
száraz tűzifát,
kokszt
Fehér darabos
mezet 1109
Beečini portland
cementet
I-a portmentes
faszenet
Pécs-szabolcsi kétszer mosott
kovácsszenet,
alabaster gipszet
Gyors és pontos kiszolgálás!
50 kg-tól teljebb házhoz szállítva

Kisebb
családi ház
nagy udvarral, a központ
közeliében
megvételre kerestetik
Rádió Reklám
Subotica, Pašičeva ul. 7

כשר
Virstli
Kolbász
Szalfalade
Raaber
Párisi
Krakkói
Szalámi
és minden egyéb felvágot-
tak kaphatók. — Viszont-
eladónak árengedmény
Körösi Géza
cégnél — Telefon 513

Boresapok
dákók, biliárdgolyók,
mandinergummik, er-
nyők nagyban és kicsiny-
ben
őzv. Berber Jakabné
műszergyáros üzemében
Subotica, Bene Sudarevičeva 32

Farkas Andrásné
kártyos üzemét
ú vette át
azt saját nevével vezettem.
Szolid és pontos kiszolgálást, első-
rendű munkát garantállok.
Konrad Mihály
kártyos
Subotica, Zmaj Jovina trg 5

Iskolatáskák,
mappák
és divatos női táskák nagy választékban kaphatók
Andrássynál
Subotica, Cserkeplac 1083

A LEGBIZTOSABB

Azok az emberek, akik ismerik a motorokat, gyakorlott hajtók, a levegő, szárazföld és víz világ bajnokai, motorjaikat Champion gyertyával látják el. Mindannyian csodálatos eredményeket értek el gyorsaság, magasság és kitartásban a Champion gyertyák használatával. A világ autósainak nagyobb része Champion gyertyát használ.

Vezérképviselő az S. H. S. királyság részére:

W. H. SMYTH

Zagreb, 4. Sudnička
10503

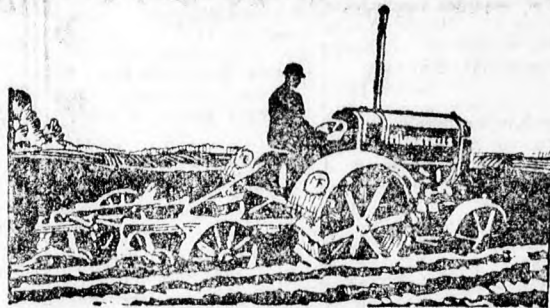
Beograd, 23. Miloša Velikog

CHAMPION

gyertyák az összes motoroknál kivétel nélkül a legmegbízhatóbbak!

A mezőgazda traktora a

Munktelis

önindítós nyersolajtraktor,
mert a legolcsóbb üzemű, egyszerű és tartós.

Kétféle, kétféle, speciálisan felkészült motorral, teljesen üzembiztos, bárki által kezelhető
Erről minden gazda bemutatón szeptember hó 29.-én Szuboticán megtartandó mező-
gazdasági kongresszus a kalmával. — Felvilágosítást készséggel nyújtanak a képviselők:

KEMÉNY ARNOLD V.-Kikinda. Fiókok: Vel.-Hečkerék és Pančevo

WEIGAND & Co., SUBOTICA

P. je Kujundžićeva ul. 4

FLÖTHER cséplők, valamint **KRUPP** arató- és mezőgazdasági gépek
állandóan raktáron

BUTOROK, hálók, ebédlők, uri szobák,
szalon- és angol garnitúrák, teljes lakásberen-
dezések és hajlított szék. Vas- és részbutorok
dés választékban raktáron. Irodaberende-
zések és hajlított szék. Vas- és részbutorok
legújabb különleges-
ségei gyári árban
Éder Kálmán
butoráruház
Subotica, VI. sonova ul. 40

UJ CITROM
állandóan olcsón
kapható
Mlinacsek
cégnél, Zrinjski trg 14.
Szubotica 11202

ZSÁR
**PONYVA
ZSINEG**
legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyva-
köleszőnőnél
AFRIK, LÓSZOR
és **LÓTAKARÓK**
gyári lerakata
HEVEDERÉK
TÖMLŐK stb.
NOVISAD Telefon: 2403
Telegr.: Jutešif
Fiók: Beograd - Sava
Kérjen árajánlatot!

Építési szakemberek
előzetes felmérések, alkatlanyok, munkák, estakások, megvalósítások
AQUASIT
szigetelő és szilárdító felhárítók
Próbarendelés mindenkit meg-
győző arról, hogy a
legelőkeltebb és legbiztosabb
szigetelő
az **AQUASIT**
Vajdasági vezérképviselő:
Bácskai Cementárnyagár, Subotica

A szentai Szent István
plébánia javadalmát
képező popovicsi
szőlőtermés
7 holdról
eladó
Ertekezni lehet a szent-
tai Plébánia Hivatalnál
0.91

Hölgyfodrász-szalón Az ismert kiváló női fodrász, **BULAJIĆ**, július 1-től kezdődően **Aleksandrova**
uлица 6. szám alatt van. Bejárata a kapu alatt. Ismert olcsó árak!

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
A szezon kimagasló eseménye

NINA PETROUNA SZERTELME

Tragédia. Egy orosz főúri maitress élete filmen
Nina . . . BRIGITTA HELM
Az énekes . . . Warwick Ward
A kadett . . . Franz Lederer

Kibővített zenekarral!

Előadások: 4, 6 és 1/2 9 órákor

HÁZASSÁG

Megnősülne fiatal, intelligens, biztos egzisztenciájú magántisztviselő és keresi oly 17-24 éves urileány ismeretségi, aki megfelelő hozománnyal rendelkezik. Leveleket Szőke vagy harna- jellegre a kiadéhvatal továbbítja. 11020

Pérjhezmenőknek, nőülöknek biztos siker. Cim a kiadéhvatalban. 9896

Házasságot urikörökben ugy bel- mint külállamokból is, létrehozok a legnagyobb diszkréciójával. Marie Fejes, Vel, Kikinda, Nikole Pašića ul. 1591 10709

FOGLALKOZÁS

Vaskereskedőseggel, aki katonai kötelezettségének eleget tett, szerb, magyar és német nyelvtudással, állást keres engros- vagy detail-üzletbe október 1-i belépésre. Megkereséseket Vasas- jellegre kérem a Die Woche szerkesztőségébe Odžaci. 11169

Gazdaságba intőzői, kulcsári vagy ispáni minőségben állást keres azonnali belépésre 33 éves fiatalember 12 éves gyakorlattal. Megkereséseket Noviszad- jellegre Kardos hirdetőiroda Noviszad címre kér 11180

Hőgyödrásznél, aki szak-tudással vezethetné a hölgyosztályt, esetleg bére-bevénnt, keres Jajagin fodrászterme Noviszad, Trandafil-palota. 11191

Helyi úgynök, részletekkel eladására felvétetik. Cim a kiadéhvatalban. 11199

Intelligentes Kinderfräulein wird zu zwei Mädchen von 1-7 Jahre gesucht. Mithilfe im Haushalte erforderlich. Adresse in der Administration. 11195

Hölgyek jó mellékkeresetre tehetnek szert, városokban és vidéken könnyű munkával, aki mellékkeresetet keres írjon kereset- jelleggel Rádió Reklám, Subotica. 11194

Apolónőnek vagy gyermekek mellé a nálhozok fiatal asz-szony. Házi munkákban is segítkezne. Molnár könyv-kereskedés, Szenta. 11153

Házvezetőnőnek menne szol-id, jobb nő, kitűnő bizo-nyvitvánnyal, esetleg ma-gános urhoz is. Cim a kiadéhvatalban. 11144

Házvezetőnői állást keres intelligens, szorgalmas, a finom főzéshez értő öz-vegyasszony. Vidéki gaz-daságba is elmegy özv. Dohm Jakabné, Feketiő (Bačka). 11185

Asztalosságát keresek azonnali belépésre. Kaszás asztalos, Novi Becej. 11171

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és ünnepnapokon azonnali. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívással jelölt leveleket továbbítunk. Kérlekézzétek a kiadéhvatalban a hirdetésért.

Többévi gyakorlattal és lőno pravóval rendelkező, nős szakember iccési vagy üzletvezetői állást keres azonnali belépésre jófor-galmu vendéglőbe. Beszél magyarul, szerbül és né-metül. Ajánlatokat Iccés- jellegre a kiadéhvatal kér. 11081

Jómeneteli vendéglő és fűszerüzlet átvételéhez pénztes társat keresek. Eng-gedélyekkel rendelkezem. Leveleket »Jómeneteli« jellegre a kiadéhvatal kérék. 11082

Gazdasszonyt keres élénk vajdasági városban levő, férfiakból álló, két csele-dés, aszonymentes család a háztartás vezetésére. Jobb modoru, kellemes külsővel rendelkező, a fő-zéshez és a háztartás minden ágához értő pályázók küldjék fényképes ajánla-taikat »Kellemes otthon« jellegre a kiadéhvatal. 11088

Felkerestést keresek a köz-ség központjában levő, ar-tézi kuttal, üvegázzal és melegvízzel felszerelt konyhakertészetembe Scheier Sándor, Sztarano-ravica. 10819

200.000 dinár bankgaranciá-val pénzürosi, könyvelői, irodavezetői állást keresek, szerb-horvát, német ma-gyar nyelvismerettel. Köz-vetítőt 10.000 dinárig disz-kréten díjazok. Ignjatij, Beograd, Kralja Milana 46. 11129

Elektrotechnikus-rádió sze-relők felvételnek Central Rádiónál. Csak tökéletes képzettségűekkel tárgya-lunk. 11137

Kedző banktisztviselő fel-vétetik. Ajánlatokat »Szor-galmas« jellegre a kiadéhvatalban. 11138

VÉTEL-ELADÁS

Vendéglő, szatócsüzlettel, 2.400 négyzetföldi területtel és fél hold elsőrendű szántó-föld eladó. Kiefer Adam, Torjanci, Baranja. 11177

Konyhaszerény eladó. — Cim Galeva ulica 63. 11165

Afrikai ablakok azonnali szállítással részletekre is kap-talós: Mihály István aszta-losnál, Subotica, Zlataričeva ul. 22. Tüszölt lakóháza közelében. 11178

2 szobás ház forgalmu hely-en, fűszerüzletnek vagy italművészetnek alkalmas. el-adó. Bővelbet Bicskai Pál cipész, Bačka Topola. 11063

Jólbevezetett detail- és engro fűszerüzlet vajdasági nagyváros legforgalmasabb helyén eladó. Rádió Reklám Subotica. 11154

Pálinszék-kocsin, kocsira szerelve, eladó. Kazi Má-tyás, Kraljev Breg. 11155

Kereskedői ház Ruma köz-pontjában, 20% jövedelem-mel, sürgősen eladó Szuk-sócs 100.000 dinár. Érdék-lődni Kafana Kamila, Ru-ma. 11160

Tehorautó, jó karban, 1 1/2 tonnás Ford-kocsi, eladó. — Alsóvárosi Szövetkezet, Sen-ta. 11149

Szalagfűrés kocsira szerel-ve eladó. Cim: Preradovičeva ul. 11. 11162

Egyholdas szilvakertes bel-sőségen fekvő, különféle üz-lethelyiségre alkalmas, négy uccai és két udvari szobás lakás a szükséges mellék-helyiségekkel, az udvar kü-lönféle gazdasági épületek-kel beépítve kiadó vagy örökáron eladó. Paul Pet-rić, Našice, Szlavónia. 11170

Mókarban levő luksuzautó kívánórlás miatt nagyon olcsón, sürgősen eladó. Cim a kiadéhvatalban. 11201

Adán jómeneteli, kétjáratu motormalom öregesség miatt, kedvező feltételek mellett eladó. A berendezés külön is eladó. Gzabafi József, A-la. 11152

87 holdas, elsőrendű baranyai birtok, téglalapútelek-kei, felszereléssel, városhoz és vasúthoz 1 1/2 kilométerre, olcsón eladó. Böhömszék ügynöksége, Bačka To-pola. 11163

Fűszerüzlet Szuboticán, forgalmas uton, házzal együtt eladó. Biztos meg-élethezt nyújt. Cim a kiadéhvatalban. 10298

VIKATÖVEGEEK

VITRUMNÁL, NOVISAD, FUTOČKI PUT 137. 9987

Nemes, fajtiszta gyümölcs-fákat, díszcserjéket, bokor-és futórózsákat őszi szállí-tásra ajánl a Vaidaség leg-érteibb kertészele Kéri öszi árjegyzékünket. Bednarz-féle kertészet, Stara Kanji-ža 9980

Fűszerüzlet, jóforgalmu, ke-nyversítődével egybekötve, piacottrél szemben sarok-házban 5 évi részletfizetés-re eladó Fehér Mihály, Senta-Gornjihreg. 10085

Szobás eladó, mely áll 2-2 szobás és két egy szo-bás lakásból a belterületen Érdelkődni lehet Lagner fod-rásznál, Pašičeva ul. 6. 10130

4 darab perzsaaszönyeg na-gyon kelvező áron eladó. Gizella-trafik Subotica, Ru-dič-ucca, Labor palota. 10910

Élőzónypapir, börtetőfelő-s, parafás felszigetelőmez és vasgerenda hármilyen mé-vet rakláról kapható. — Barzel vaskereskedés, Su-botica. 10444

20%-os koronkőnőket ve-szünk. Pucka Stediona i za-ložni zavod d. d. Osijek, Desatičina ulica 27. 10539

Koronakőnőket minden mennyiségben vásárol a legmagasabb áron. Rádió Reklám, Subotica, Pašičeva 7. 11056

Komplett gyapufonoda helyszűke miatt eladó. — Varga Florián, Subotica, Trumbičeva ul. 3. 10750

Kisebbségi család ház eladó és azonnal átvehető. III. kör, Cantavirska ulica 45. 11091

Palicsi ingyentüzdőnél le-vő vendéglő villával együtt kedvező fizetési feltételek-kel eladó. Bővelbet Racz-kó tulajdonosnál, Palicson. 11095

VÁROSI

MOZI

Csütörtök vasárnap

Ana May Wong legnagyobb filmje

Picadilly

Rendezte DUPONT a Moulin Rouge rendezője

Előadások kezdete 4, 6 és este fél 9 órákor

108 kat. hold elsőrendű szántóföld egy tagban vagy parcellázva, Topola és Mor-ravica közötti köves ut-mentén, eladó. Értésítést ad Szuboticán dr. Strelitzky Dónes ügyvéd, vagy a hely-színén, Zsuzsa majorban, Fernbach-szállás. 11104

Borhorodók 1000-1200 li-terig eladók. özv. Pirmiszker Józsefné. Save Tekelije uli-ca 87. 11117

Vendéglő, jóforgalmu, vas-utálomás közelében, mely gabonarakárnak is alkal-mas, házzal együtt eladó. — Érdelkődni Darnai Lajos vendéglősnél, Potiski Sveti-nikolán. 11010

KÜLÖNFÉLE

Bácskai, baranyai, vagy bánáti nagyobb községben keresek üres üzlethelyisé-geket, lehetőleg azonnal. Csak főtéri és forgalmas helyen levők jöhetnek számításba. Ajánlatokat »M. J. 1929.« jellegre a kiadéhvatal kérék. 11190

Két elegáns egészséges 3 és 2 szobás lakás konyhával, spájzzal és mellékhelyisé-gekkel kiadó. Jugovičeva 33. 11176

Csinosan butorozott szoba magános nőnél azonnalra kiadó. Mazuraničeva ul. 11. 11151

Szvetozár Mileticsen Jan-kovics Gábor-féle vendéglő haszonbérbe, vagy iccésnek is kiadó. 11168

Ha reménykedél szabadulni akar, használja a világ-szerzte elismert postynyi iszapot. Kapható gyógy-szertárakban és drogériák-ban. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Szubo-tica, főpostával szemben. Kérjen prospek-ust. 11070

22 éve ismert Larucin kap-szűk a legjobban beváltak mindennemű hűgyesbánta-lmaknál, női fehérfolyás-nál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként 25 dinár. Postai szétküldés Blum gyógytár, Su-botica, főpostával szem-ben. 11070

Butorozott szoba két szem-lyi részére kiadó. Ska-darska ulica 5. 11193

Két uccai szoba, előszoba-ból álló parkettás uri lakás összes mellékhelyiségekkel városbázával szemben no-venber elsejére kiadó. Érdelkődni Richter Buffet, Strossmajerova 2. 11146

Jóbb, egy-kétszobás lakás kiadó. Cim kenyérgyár üz-lethen, Petrogradska 12. 11067

Pertics

művészfényképész Csirké-piac, Gimnázium mellett. Újdonság: mesterséges nap-sugarak, ragyogó frizurák!

Fakereskedés forgalmas hely-en kiadó. Tudakozódní le-het. Preradovičeva ulica 11.

Kétszobás lakást közel a beltérhez, mellékhelyisé-gekkel november elsejére keresek. Cim a kiadéhvatalban.

Roszz a rádiója?

Nincs meglegedve teljesít-ményével? Elavult rendsze-rű? Forduljon bizalommal Pálfi Jenő, rádió-technikai laboratóriumához Subotica X., Vesničeva ulica 5. (La-lencház mögötti sarokház.)

Erstklassige deutsche Lehre-rin sucht Wohnung gegen-deutschen Unterrichts. Ad-resse in der Administration. 10969

Becskerek Hotel Srpska Krunában 50 dináros napi panzió! 10730

A főccán egy ujonnan épült emeletes épületben lé-vő két uccai szoba s vízve-zetékkel felszerelt mosdó-szoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nél-kül augusztus elsejére ki-adó. Felvilágosítást nyújt »Dunav« biztosító Vilso-nova ulica 11. 7821

Egy szoba-konyhás lakás azonnalra kiadó. Novisa-d, Zrinjskog Petra ul. 49. 10999

Szülők figyelmébe! Gond-talanul nevelthetik Beo-grádban gyermeküket intelli-gens családnál. Teljes pen-ziót adok, zongora- és fúrdőszobahasználattal, mérsékelt áron. Több nyel-ven beszélünk, közel la-kunk az összes iskolához. E. L. Beograd, Driničeva 27 — parter. 11007

Gyermektelen házaspár-nak 2 szoba (esetleg egy) kiadó Sokolska ul. 2. 11094

Urillakás cementgyár mel-lett azonnalra vagy október elsejére kiadó Markovičeva 12. 11130

November elsejére Szubo-ticán csendes, szép helyen kiadó 2 szoba, előszoba, 2 konyha és egyéb helyisé-gekkel álló egészséges, nap-fényes lakás. Cim: Pa-raceticeva 15. a villanyte-leppel szemközti ucca. 11133

Butorozott szoba, esetleg üresen is azonnalra kiadó V. kör. Crnkova ul. 4. 11067